REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorî nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURÎ:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banî pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banî

GAZETA TRANSILVANIEI

(Numĕr de Dumineca 14).

„GAZETA“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése luni 12 cor., pe trei lunî 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francî, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administraţiunea, Piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunî 10 cor., pe trei lunî 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor. — Un esemplar 10 banî. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 78.—Anul LXVI. Braşov, Dumineca 6 (19) Aprilie. 1903.

Din causa sfintelor sěrbătorî ale Invierii Domnului (Sf. Pascî), ḑiarul nu va apăré până Miercurî séra.

Cugetări de Pascî.

Cugetărî şi simţěminte felurite deşteptă în noi sěrbătorile Pascilor. Din cea mai fragedă copilărie ne reamintim cu pietate órele şi clipitele senine, vesele şi însufleţitóre, ba chiar şi pe cele triste şi mâhnite, ce le am petrecut în casa părinţilor. Şi aşa, an de an, memoria nóstră se légă, ca într'un lanţ, de tóte bucuriile şi întristările, speranţele şi desamăgirile, ce le am avut în cursul vieţii nóstre, şi carî s'au ficsat mai tare în mintea nóstră cu prilegiul sěrbătorilor Pascilor.

Aceste fiind cele mai marî dintre tóte sěrbătorile nóstre, cele mai mult împreunate cu tradiţionale obiceiurî şi petrecerî, ce unesc familiile şi membrii întregei obşte, au o atracţiune deosebită pentru bětrânî şi tinerî, ér datinele frumóse, ereḑite de la străbunî şi creştinite mai apoi pe pămêntul Daciei străvechî, fac, ca acéstă atracţiune sě fie cu atât mai mare, influinţând puternic asupra firei nóstre întregî şi a' caracterului nostru religios, moral şi naţional.

Ce timpurî vrednice de amintire erau acelea, pe când bětrânî şi tinerî din sînul poporului nostru, cu inima curată, cu pietate religiosă şi cu iubire adevěrată se îmbrăţişau la sěrbătorile cele marî, lăudând pre Domnul! La focul acestei iubirî au crescut caracterele cele nobile şi tarî ca oţelul, carî în decursul vécurilor au fost zidul apěrător al limbei, al datinelor şi obiceiurilor nóstre naţionale.

A venit însě civilisaţia véculului numit „al luminii şi al culturii“; au venit drumurile de fier; au venit sguduitórele schimbărî economice; s'au urcat veniturile, dér şi trebuinţele neměsurat. Poporul nostru până atuncî, atât de mult negligeat de sórte, a trebuit, încă abia scăpat de iobăgie, sě-şî încorde puterile întreit, ca sě pótă ţiné pas cât de cât cu progresul timpului. Dér a mai venit asupra capului nostru şi cultura modernă, cu tóte ideile ei bune şi rele, cu tóte credinţele şi eresiele ei; în deceniile din urmă, în mijlocul curentelor timpului materialist, ce a ajuns a se isbî şi de stâncile vechilor Carpaţî, nî-a venit şi aşa numită „cultură singur mântuitóre“, ce umblă sě nî-o impună puterea publică, sguduind temeliile firescî ale desvoltării nóstre naţionale românescî şi ameninţând graiul nostru dulce, pentru care strămoşii noştri au fost tot-déuna gata a-şî jertfi şi viéţa.

Tóte aceste producte şi apariţiunî ale vécului modern au năvălit asupra nóstră, şi, pe lângă mult folos, ce nî-au adus ideile salutare ale culturei şi progresului omenesc, încetăţenindu-se între noi, ne am ales, din nenorocire, şi cu multă neghină în holda bětrânéscă, ne am ales cu miasmele otrăviciόse ale imoralităţii, lăţită de esploatatorii diferiţî ai nesciinţei poporului şi cu veninul indiferentismului religios si naţional, ce-l rěspândesc cosmopoliţii egoiştî, deghisaţî în vestmêntul seducětor al desinteresăriî şi al iubirei de ómenî

Acéstă stare de lucrurî cu totul schimbată, în mijlocul celei mai crâncene lupte de existenţă şi concurenţă în tóte privinţele, sub o apěsare atât de grea, ca aceea pe care poporul român o îndură aprópe pe tóte terenurile, neavênd sprijin şi razim de cât în propriile sale puterî, destul de restrînse şi modeste, a adus cu sine, a trebuit chiar sě aducă cu sine o slăbire a vechilor legăturî de recunoscinţă şi de iubire dintre noi.

Parte considerabilă din aşa numita „inteligenţă“ a nóstră. a început, mult-puţin sě se rěcéscă şi sě se depărteze de popor. In urmărirea binelui şi interesului ei individual, a început chiar sě negligeze binele comun, a fi mai indiferentă faţă cu sórtea şi viitorul poporului.

„Inteligenţii“ noştri trecênd prin şcóle şi ajungênd la o posiţie óre-care nu-şî dau destul sémă, că cu tótă lupta pentru traiŭ, ce ei înşi-şî trebue sě o pórte, — o pórtă însě în condiţiunî mai uşóre, de cât cei ce „n'au parte, fiind-că n'au carte“, — ei au o mare îndatorire către poporul, ce i-a crescut, de care îndatorire nu se pot dispensa sub pretextul, că n'ar avé nicî timp, nicî mijlóce de ajuns spre a şî-o împlini, fiind-că ei înşişî „au destule něcazurî“.

Ce aţî ḑice décă pe un câmp de bătălie, care se cutremură de bubuitul tunurilor şi pe care se revarsă o plóie teribilă de glónţe, ce ameninţă de-opotrivă pe toţî din partea adversă, décă, ḑicem, pe un asemenea câmp de bătaie gradele superióre ale unei trupe ar rěmâné la mai bun adăpost în nisce şanţurî — lăsând fără conducere pe gregarii cu sergenţii lor, în bătaia tunurilor şi a puscilor inimice — şi s'ar scusa apoi cu aceea, că au ei şi aşa sě înfrunte destule pericule pentru viéţa lor, nefiind nicî ei sigurî, că nu-i póte ajunge vr'un glonţ, şi că decî nu s'ar puté cere dela dênşii a-se espune deosebit şi pentru trupă.

Póte sě nu fie tocmai aşa de potrivit esemplul acesta, dér l'am ales anume, fiind-că noi suntem de părere, că fie-care Român cu cunoscinţă de carte şi cu iubire de neam în pieptul sěu, trebue sě se privéscă el pe sine ca ostaş, care dator e sě lupte chiar şi cu risicul propriei sale vieţî pentru apěrarea şi salvarea esistenţei poporului român, din care a eşit, şi care l'a ocrotit şi i-a dat putinţa de-a învěţa carte.

Acéstă consciinţă trebue sě o aibă adênc înrědăcinată în mintea şi inima sa fie-care fiiu credincios al naţiunei române. Fără de ea nu-şî va ajunge nicî menirea sa, nicî nu-şî va afla mulţumirea adevěrată în patria sa străveche, a căreia pămênt sfânt este adăpat de sângele propă părinţilor sěi.

Şi sciţi de ce s'au slăbit aşa de mult legăturile de recunoscinţă şi de iubire dintre fiiî neamului şi mai ales dintre aceia, carî, avênd învěţătură, ar trebui sě fie pildă viuă pentru poporul lor, sě fie adevěraţî apěrătorî şi ocrotitorî ai lui?

Nu atât mersul progresist al timpului, în care trăim, cu urmările sale nefavorabile pentru noi, carî n'am fost şi nu suntem destul de pregătiţî pentru lupta de emulare între popóre, este causa acestei triste priveliştî, cât mai mult influenţa stricăciósă a esemplelor rele şi a ideilor sucite şi scâlciąte, ce i-se înfiltréză încetul cu încetul unei însemnate părţî a tinerimei nóstre în atingerea ei intelectuală şi socială cu nisce elemente cu totul streine de poporul român şi de desvoltarea lui.

O mare dosă de încăpăţinare şi de înfumurare aduc cu sine de esemplu mulţî tinerî de ai noştri din şcólele ungurescî. Nu voim sě ḑicem, că cei-ce ies din şcólele românescî ar fi toţî fără defecte. Am experiat, nu odată, că şi la şcólele nóstre medii, carî sufer şi prin aceea, că în genere nu sunt situate în centre mai marî, se încuibă icî-colo viţiurî, cum este acela al nutrirei spiritului de invidie şi de intrigă şi al propagării nefericite a servilismului.

Acestor apariţiunî îngrijitóre avem sě le mulţămim în parte şi faptul cu totul surprinḑětor, că junimea nóstră, după ce a părăsit băncile şcólei şi ale universităţii, se şi crede chemată a juca rol de frunte în viéţa publică, pretinḑênd a fi privită şi tratată ca un factor *a parte* în viéţa şi în luptele poporului nostru.

Acéstă ideiă, că tinerimea ar avé privilegiul, ca, pe basa examenelor, ce le-a depus, fără praxă şi fără esperienţa cuvenită, sě-şî dea cuvêntul ei hotărîtor în tóte afacerile nóstre publice, a cuprins deja păturî aşa de largî în sînul ei, încât starea acésta trebue sě deştepte cele mai seriόse îngrijirî.

Vorbeam mai sus de viéţa frumósă armonică, ce lega odinióră atât de strîns într'un mănunchiŭ pe bětrânî şi tinerî, aflând ei în respectul şi iubirea înprumutată pavěza cea mai tare pentru a-se apěra contra năvălirei duşmane şi formând astfel cercul de oţěl, din care eşiau caracterele nobile şi resolute românescî.

Cuvine-se decî sě constatăm, că şi de partea cealaltă, a bětrânilor, între care se înţeleg la noi şi bărbaţii esperimentaţî în lupta vieţei, s'au ivit şi se ivesc multe neajunsurî, carî contribue, direct séu indirect, la slăbirea legăturilor de stimă şi de iubire în sînul inteligenţei nóstre.

Décă vom căuta, vom găsi greşelî şi viţii şi între bărbaţii esperţî şi bětrânii noştri. Cea mai mare greşelă şi cel mare pěcat, ce'l comit partea cea mai mare din ei, este însě, că, vědênd relele, ce s'arată în viaţa nóstră socială-naţională, nu intervin cu tótă energia şi cu tótă puterea convingerii. la locul şi timpul potrivit, pentru delăturarea lor, ci stau la o parte, unii adênc mâhniţî, alţii pesimiştii şi descuragiaţî, alţii prea optimiştî, ḑicênd, că sě fie lăsaţî tinerii sě facă ei singurî ce vor sci şi ce vor puté, ér restul cuprinşî de-o înfricoşată apatie.

Décă este, ca sě serbăm Pascî mai vesele naţionale, sě ne grăbim a reînoi sfânta armonie, ce a făcut tăria strămoşilor noştri, înaintea cărora porţile învěţăturii şi ale progresului erau încuiate, şi cărora nu le era lumea deschisă, dela Olt şi dela Mureş şi Tisa până la Tibru şi până dincolo de oceanul atlantic.

Poporul are necesitate mai mult ca orî şi când de a fi sfătuit şi condus cu înţelepciune. Tinerî şi bětrânî sě se gândéscă, că mare chemare au şi mult trebue sě muncéscă şi sě lupte împreună, ca sě şî-o pótă împlini!

Revista politică.

Cei-ce au sperat, că în decursul vacanţei de Pascî a dietei are sě urmeze o întórcere spre mai bine în *situaţia politică internă*, amar s'au înşelat. Vacanţa acésta nu numai că n'a adus vr'o soluţiune, dér în decursul ei nu s'au potolit nicî măcar pasiunile de partid şi n'a înlăturat contrastele marî, ce s'au ivit şi carî se isbesc cu atâta violenţă în cestiunea proiectelor militare.

Până acum partidul kossuthist cu tóte nuanţele lui a purtat lupta contra proiectelor militare. Acum, redeschiḑêndu-se Joi dieta, acest partid a declarat lupta şi contra aşa numitului proiect de indemnitate.

Inainte de ordinea ḑilei (desbaterea proiectului de lege asupra îndemnităţii budgetare) trei dintre kossuthiştî au pus pe tapet afacerea eliminării din şcóla de cadeţî din Cincîbisericî (Pécs) a doi elevî, din causă că nu erau la nivelul tinerilor, carî aspiră sě fie ofiţerî. Kossuthiştii pretindeau că eliminarea s'a făcut din cause politice, pentru-că elevii din cestiune au demonstrat în contra imnului dinastiei „Gotterhalte“. Casul acesta i-a îndemnat pe kossuthiştî sě înscenese érăşî un mare tărăboiŭ. Furtuna a isbucnit, când ministrul de honveḑî br. *Fejervary* s'a ridicat sě rěspundă. El spune, că cei doi tinerî n'au fost eliminaţî, fiind-că n'au cântat „Gotterhalte“, ci pentru-că au agitat în privinţa politică. Cel ce vrea sě fie soldat, acela sě înveţe ascultare. Unul din tinerî a fost pedepsit de 18 orî, celălalt de 16 orî. A declarat apoi ministrul, că în casurî analóge, va procede tot-déuna astfel. Cuvintele ministrului au deşteptat furia kossuthiştilor. Aceştia săriră din locurile lor, isbiau băncile şi pretindeau, ca ministrul sě fie chemat la ordine. Şedinţa fŭ suspendată. După redeschidere, Fejervary recunósce, că în institutele militare se cântă *imnul regal* („Gotterhalte.“) — Nu imnul regal ci *imnul călăilor* este acela! strigară cei din stânga estremă.

Ca şi în alte rênduri, aşa şi de astă-dată atacurile kossuthiştilor nu s'au îndreptat într'atâta contra ministrului, ci mai ales contra dinastiei.

Étă aşa-dér, că dieta şi-a început „activitatea“ érăşi prin înscenarea unui scandal din partea celor ce dilnic au ceva de pus în óla în care se fierbe zama kossuthistă.

*

La începutul sĕptĕmânei s'au ţinut în Budapesta şi Salonta-mare *douĕ congrese socialiste*, în care conducĕtorii aşa numitului partid social-democrat internaţional şi partidul social democrat reorganisat, au dat sémă de isprăvile ce au făcut şi de mĕsura în care sĕ întinde socialismul în popor. Foile unguresci au înregistrat cu mare bucurie faptul, că la aceste congrese au participat şi mulţî „ţĕranî“ românî de prin comitatele Bihor, Arad, Torontal, ba până şi de prin Ardeal, şi spuneau că din 70 comune s'au presentat delegaţî „românî“ la congres. Ceea-ce mai mult a îmbucurat pe aceste foi, este, că atât la congresul din Budapesta, cât şi la cel din Salonta aceştî „Românî“ au fraternisat cu Maghiarii, ba s'au lăsat orbiţî şi amăgiţî până într'atâta, încât unii din ei cu gura spartă, au cutezat şi nu s'au ruşinat a-şî ridica cuvêntul împotriva acelora din némullor, carî în lupta pentru binele şi înaintarea acestui neam românesc s'au espus şi se espun uneltirilor şi prigonilor duşmane.

Dér vorba ceea: nicî o pădure fără uscăturî. Nu binele poporului, nicî uşurarea sorţii lui o voesc aceia, carî s'au dus la Salonta-mare şi la Budapesta, ca sĕ fraterniseze şi sĕ benchetuescă cu contrarii declaraţî ai limbii şi naţionalităţii nóstre. — căcî în definitiv în direcţia acésta bate calea ce o calcă socialiştii fără religie şi naţionalitate.

*

Mişcarea în *Peninsula balcanică* nu s'a potolit. Bandele bulgare de-o parte, Albanesii mohamedanî de altă parte dau mereu de lucru trupelor Sultanului. Turcia a concentrat multe trupe în provinciile ameninţate de rĕscólă, liniştirea şi pacificarea spiritelor îndîrjite însĕ merge greu, din causă, că înşişî mohamedanii nu sunt de loc învoiţî cu reformele ce Turcia s'a angajat a-le introduce.

O mare fóie englesă din Londra publică o telegramă din Sofia, în care se spune, că se vorbesce despre hotărîrea comitetelor macedonene de a renunţa pentru anul acesta la provocarea revoltei generale în Macedonia. Bandele bulgare însĕ vor continua cu luptele şi ciocnirile mai micî isolate, bandele avênd însărcinarea de a arunca în aer podurile şi staţiunile căilor ferate şi de-a distruge telegrafele.

Cum-că situaţia în Balcanî nu e nicî decum liniştitóre, reiese şi dintr'un discurs, ce l'a ţinut Regele Serbiei din incidentul aniversării urcării sale pe tron. Regele a dis, că situaţia actuală în Peninsula balcanică este gravă pentru tóte popórele balcanice şi timpurile grave şi funeste se apropie pentru toţî.

Congresul latin de la Roma.

Miercurî a fost deschis în mod solemn la capitoliu congresul internaţional latin în presenţa d-lui *Nasi*, ministrul instrucţiunei publice, a d-lui *Chaumié*, ministrul instrucţiunei publice din Franţa, a d-lor Chamille *Barreré* ambasador al Franţei şi Nicolae *Fleva*, ministrul României precum şi a altor diplomaţî ai autorităţilor şi a numeroşî congresiştî şi invitaţî.

Primarul Romei principele *Colonna* a salutat pe congresiştî în numele oraşului şi a mulţumit congresiştilor din România în numele Romei pentru participarea lor prin care au demonstrat, ca şi pe câmpul de bătae, că sunt demnî coborîtorî ai legionarilor lui Traian.

Adresându-se către congresiştii românî Principele Colonna le dise:

„N'a fost în zadar, că împĕratul Traian va aşedat ca o supremă fortărĕţă a civilisaţiunei latine la cele mai extreme frontarii ale imperiului sĕu, contra barbarilor năvălitorî. Pe atuncî, aquila romană a condus legiunile victorióse; astădî spiritul latin, care vĕ conduce la Capitoliŭ, vĕ dă încă odată în Orient locul de glorie şi de onóre“. (Aplause prelungite.)

D-l *Nasi* salută pe representanţii celei mai vechî şi glorióse civilisaţiunî.

În cursul discursului sĕu, ministrul instrucţiunei publice din Italia a făcut alusiune la România, unde Carmen Sylva a redat pe fraţii noştri — dice d-l Nasi — geniului lor naţional.

Ministrul frances *Chaumié* îşî ecprimă satisfacţiunea sa de a vedé întrunit pe fiiĭ aceleaşi familii, la leagĕnul de origine, unde s'a aprins facla civilisaţiunei.

Profesorul universitar român *Tocilescu* esprimă iubirea nestrămutată a Românilor pentru marea patrie mumă Roma şi oferă primarului oraşului un grup simbolic representând România şi Italia dându-şî mâna. D-l Tocilescu a esprimat dorinţa ca acest simbol sĕ fie păstrat ca un zălog al frăţiei romăno-italiană. (Vii aclamaţiunî).

S'au mai ţinut alte câte va discursurî, după carî ceremonia a luat sfêrşit.

Serbarea Pascilor în Bucurescî.

În séra de Vinerea-mare, Maiestatea Sa Regele, însoţit de Alteţa Sa Regală Principele moştenitor şi urmat de curtea Regală, s'a dus la órele 7 şi jum., la biserica Mitropoliei, spre a asista la serviciu.

Domnii miniştrii, d-nii preşedinţî şi membrii ai corpurilor legiuitóre, presenţî în capitală, înalţii funcţionarî, ofiţerii generalî şi superiorî din garnisónă, se aflau la órele 7 şi un sfert la Mitropolie.

Detaşamente din diferite corpurî ale garnisónei au stat înşiruite în curtea Mitropoliei în tot timpul ceremoniei ocolirei Sfântului Epitaf.

Adî Sâmbăta Pascilor, la órele 12 din nópte, Maiestatea Sa Regele, însoţit de Alteţa Sa Regală Principele moştenitor şi urmat de Curtea Regală, escortat fiind de un escadron de gendarmî ai capitalei, va merge la Mitropolie, la Sânta Inviere.

Vor asista la acéstă ceremonie: d-nii miniştri, d-nii preşedinţî şi membri ai corpurilor legiuitóre, presenţî în capitală, înalţii funcţionarî şi ofiţerii generali şi superiorî din garnisónă.

Momentul când Inalt Prea Sânţia Sa Mitropolitul primat esclamă: *Christos a înviat*, se va anunţa capitalei prin 101 tunurî de pe Dealul Spirei.

Conform vechilor tradiţiunî, se va scrie evangelia Sfântului Ioan, pe care Maiestatea Sa Regele o va semna şi care se va investi la urmă cu sigiliul statului.

Maiestatea Sa Regele va lua apoi în mână Sfânta Cruce, înaintea căreia se vor închina asistenţii.

O gardă de onóre cu musica va sta în faţa Mitropoliei în timpul ceremoniei Sântei Invierî.

Esposiţia calfelor şi ucenicilor.

Camera de comerciŭ şi industrie din Braşov a aranjat o esposiţie din lucrările făcute de calfe şi ucenicî, care s'a deschis în Dumineca Floriilor, după calendarul apusan şi a stat deschisă 10 dile, adecă până Miercurî din sĕptĕmâna Patimilor după calendarul nostru.

În edificiul cel nou al societăţii industriale (Gewerbeverein) de pe bulevardul Rudolf, obiectele expuse ocupau sala cea mare din parter şi o altă sală în etaj.

Făcênd o revistă asupra obiectelor din acéstă esposiţie, cu bucurie am observat că era printre ele un numĕr însemnat eşit din mânile harnicilor industriaşî românî, carî lucréză în atelierele firmelor românescî şi germane.

Aşa de esemplu din atelierul d-lui Eugen *Precup* am vĕdut espusă o cheie uriaşă de firmă lucrată artistic din ciocan cu frunde de trandafir şi ştejar de către calfa Aurel *Coşeriu*.

Tot din atelierul d-lui *Precup* am mai vĕdut o admirabilă maşină pentru gătit bucate (Sparherd, plită) lucrată de un ucenic şi o *brόscă de uşe, invenţia patentată a d-lui Precup*, lucrată tot de un ucenic.

O pumpă cu efect dublu de absorbit şi comprimat, eşită din fabrica de maşine a lui Iul. Teutsch din Blumĕna, la care au lucrat 4 calfe (un turnĕtor, strugitor, lăcătuş ferar), dintre carî strugitorul e d-l Gheorghe *Rusu*.

Din fabrica d-lor *Hornung*-fraţi am vĕdut expuse: un scaun în relief şi un scaun american esecutate de lucrătorul de fabrică Ioan *Oancea*, un scaun de legănat din trestie, o canapea de trestie, o mĕsuţă şi scăunel pentru copii, un scăunel pentru copii, un scăunel rotativ în pyrogravură (Brandmalerei) esecutate de Nicolae *Marin*, un scun pe róte de trestie de Nicolae *Stanceliu*, 2 scaune de trestie esecutate de Gheorghe *Zamfir*, o mĕsuţă şi un scaun în pyrogravură de Moise *Iacov*.

De la firma *Cioflecu*-fraţî, fabricanţî de orge şi harmonii — un drăgălaş harmoniu esecutat de ucenicii Radu Vlaicu şi Dumitru Neguţ. (Acest harmoniu a fost cumpĕrat de reuniunea maghiară de cântărî di Satulung cu preţul de 240 coróne.)

Din atelierul d-lui Basil *Popoviciu* un dulap lucrat de ucenicul Laur. Boldor.

Din atelierul Fr. Leiner, o mĕsuţă cu scaunele lucrate de ucenicul Nic. *Câmpianu*.

Din atelierul lui I. Friedmann, o masă de sufragerie lucrată de ucenicul N. Mucea.

Din legătoria lui Herz mai multe cărţî legate de ucenicul Florea Vuşmuc.

În etaj am vĕdut lucrărî de curelărie, între carî un prea frumos chimir (curea lată, tisig), esecutat de Dumitru *Rusu*. ucenic la d-l Vasile *Muscalu*.

Un alt chimir lucrat cu adevĕrat artistic admirat de toţî visitatorii, trimis din Sĕlişte (Regret, că n'am găsit numele industriaşului.)

Ghete am vĕdut 3 părechî, esecutate de ucenicii din atelierul d-lui Nic. *Balea* altele, de un ucenic român din atelierul d-lui *Podek*.

Din atelierul de croitorie a d-lui P. *Pavel* o manta militară şi alte haine lucrate de ucenicî.

Cojocele, laibĕre, cojóce din atelierele d-lor Iac. *Grindu*, Nic. *Scurtu* şi D. *Haller* (calfa G. Chindea).

Giletce albe lucrate de ucenicî românî din atelierul lui *Hauptvogel*.

Pantalonî şi vestă lucrate de un ucenic din atelierul croitorului d-lui G. *Bucă* şi idem din atelierul d-lui *Scheidlhauer*.

Nisce *cisme roşii* lucrate de un ucenic din atelierul d-lui Ioan *Cincu*.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Iubire.

...şi 'n taină de ţi-aşî spune
iubirea ce ţi-o port
N'ai rĕmâné uimită de-atâta cutezare,
Te-ai îndura o clipă şi fără de mustrare
Sĕ-ţî laşî privirea blândă
în ochii mei de mort?

Şi de ţi-aşî spune 'n taină că-i primăvară ér,
Că florile se 'nalţă şi paserile cântă,
Că tóte 'n lumea asta
de dragul tĕu se 'ncântă
Nu ţi-ar părea, că gura 'mî
vorbesce în zadar?....

Şi ér décă ţi-aşî spune că nu doresc sĕ vii,
Ci sĕ rĕmâi departe de-apururea de mine,
Lăsa-vei tu un zîmbet durerea sĕ-i aline
Acelui ce te-aştéptă prin nopţile târdii?....

Şi de ţi-aşî spune éră de-aicea din Olimp,
Că te urăsc din suflet
când dragostea mĕ dóre,
Te-ai supĕra pe mine? Te-ai supĕra tu óre
Pe cel ce ţi-se 'nchină
de-atât amar de timp?...

Ce tristă e iubirea..., ce dulce une-orî!...
Copilă rĕsfăţată a nopţilor de vară
Sĕ-mî ierţî aceste stihurî...,
te rog... şi te rog éră;
— E-atât senin de asupra...,
pe jos atâtea florî!!...

Veturio.

Pitic voinicul şi Aesop.

Fabulă

scrisă de Koevary.

„Venin e viéţa asta, — otravă şi cătran.
Un pas nu mai poţî face, sĕ nu dai de duşman;
Duşman 'ţî-e frunda, iérba, duşman singur [ţî esci,
Dér ca şi a mea potcă tu n'o sĕ mai găsescî...
De cât în drépta-stânga, 'nainte orî 'napoi,
Nu vĕd, nu dau de alta — ba ură şi nevoi.
De unde?... Ci-că póte, că io-s' din rĕsărit?
Şi, ci-că dintre némurî, mĕ aflu mai voinic?!
Şi-al meu pĕcat sĕ fie? sĕ-mî fie cu de tot?
Că eu mĕ sciu voinicul—voinicul Barbăcot?...
Vin néamurî-neamurî multe, vin făr' nenu-[mĕrate
Din l'ontru, din afară, din ţĕrî îndepărtate,
Şi vine şir puhoiul, dór' pieptu-i ţin deschis,
Şi cum vine puhoiul — resbescu-l eu învins.
Şi n'are braţu-mî stare şi nu v'avé în vecî,
Din l'ontru, din afară, de-mî vine pe potecî
Il vêntur ca pe-o plévă, rĕsbescu-l eu în vênt:
Nicî nume, pomenire—se n'aibă pe pĕmênt.“
Pitic voinic grăesce cruntat, venin, potop.
Din umbră, de sub salcii aude-l âl Aesop.
Viclean, hain, ca sclavul, căcî sclav Aesop [era,
In mintea lui viclénă, mai scii, ce plămădea?
Un bob de linte-aruncă,—aşa din întêmplare
Voinicului năprasnic unde venia pe cale.
Mai di-i, o! mamă dragă, mai di, că nu-i [voinic,
Că-şî frânse gâtu 'n linte vitézul de Pitic.

*

Povestea mea e scurtă şi gata este ea
Décă puteţî Piticî, méi, — vĕ dumiriţî din ea.
Peste putinţe lucrurî în minte primiuiţî,
Poporul nostru-i munte — la asta vĕ gândiţî.

Ioaniş, 1903 Martie 17.

De la ţĕrmul mării.

(*Pastelurî din Holanda.*)

1.

Luna varsă blânde raze
Peste marea adormită;
Valul dórme şi visézĕ
Sub lumina sa vrăjită.

Nicî un şopot, nicî un murmur,
Stelele scânteie tainic;
Dórme valul.... dórme malul...
Dórme-al vieţii mândru crainic.

Departă.... 'n larga zare
O lumină se arată;
E steluţă, său e lampa
De catargurî aurată?!...

E pescarul ce se 'ntórnă
După-o di de pescuire,
La căsuţa sa din dune
Aducêndu-i fericire.

2.

Lin desprind de ţĕrmurî barca
Şi. mĕ las dus în uescire

Vor fi fost póte și alte obiecte pe carĭ le voiŭ fi trecut cu vederea.

M'am bucurat vĕdênd spiritul de emulație și destoinicia industriașilor românĭ.

D-l secretar al camerei de comerciu Schuller a binevoit a mĕ conduce cu multă amabilitate pentru care îi esprim mulțumirile mele.

O....

Dialog între tată și fiu.

(Despre social-democrație.)

III.

Tatăl. Că sunt nevoi și nĕcasurĭ între ómenĭ, o scim cu toții. Și că se scólă ómenĭ din timp în timp, carĭ îșĭ ridică glasul pentru cei asuprițĭ, de acésta nu trebue sĕ ne mirăm. Nu înțeleg însĕ, de ce socialiștii dic că ne vor da așa și așa bunătățĭ, dér în schimb vor sĕ ne ia ce am avut mai scump pănă acuma, — legea? Par'că legea creștinéscă este piedecă, ca sĕ nu se pótă îndrepta sórtea celor asuprițĭ?

Fiul. Legea creștinéscă nu numai că nu e piedecă, dér ea a fost care ne-a adus adevĕrata desrobire, adevĕrata egalitate și frățietate. Insĕ legea creștinéscă, ca orĭ-ce lucru bun, a avut de la început mulțĭ dușmanĭ. Mulțĭ creștinĭ șĭ-au vĕrsat sângele pe vremea prigonirilor împĕratului roman Nero și a altor împĕrațĭ numai și numai fiind-că n'au vrut sĕ se lapede de Christos. Prigonirile au rĕmas pănă în diua de astădĭ. Fel de fel de proroci mincinoșĭ se scólă și propovĕduesc rĕsboiŭ împotriva bisericei lui Christos. Intre aceștĭ prorocĭ mincinoșĭ se numĕră și socialiștii.

Tatăl. Am vĕdut din cele câte mi le-ai cetit, că sunt marĭ dușmanĭ ai legei creștinescĭ.

Fiul. Din scrierile lor, țĭ-aș puté ceti multe dile, fără sĕ isprăvesc. Acuma sĕ-țĭ istorisesc ceva și din faptele lor, pentru-ca sĕ vedĭ, că acele fapte sunt potrivite învĕțăturilor pe carĭ le propovĕduesc.

In luna Februarie 1899 s'a întêmplat sĕ móră președintele Felix Faure. Președintele republicei era un om prins în rețelele jidovilor și se făcuse în viéță membru la o societate secretă numită *francmasonerie,* unde jidovii sunt marĭ și tarĭ și de unde se aruncă cele mai veninóse săgețĭ în potriva legii creștinescĭ. Societatea asta e rĕspândită peste tótă lumea. Chiar și în orașele și orășelele de pe la noi încă găsescĭ câte o asemenea societate (loje). Cine vré sĕ înainteze și sĕ capete sprijin în cas de lipsă, se face membru la loje, plătesce óre-care taxă și e dator sĕ crédă despre sine că e „mai luminat“ decât alțĭ muritorĭ și că prin urmare trebue sĕ lupte contra „prostiilor“ creștinescĭ....

In Franța un bărbat de stat nicĭ nu póte înainta, décă nu e francmason. Așa de puternicĭ au devenit in acea țéră jidovii, carĭ diriguesc francmasoneria, încât un ministru, care s'ar mărturisi de creștin a doua di ar fi trântit de la putere. Așa era s'o pățéscă mai deunădĭ ministrul-președinte Combes, care a scăpat o vorbă bună pentru religia creștină și sĕ vedĭ ce i-au făcut jidovii și socialiștii și francmasonii: Cum i-au sărit în cap, de a trebuit bietul om, cât era el de ministru-președinte al Franței, sĕ revóce tot, ce a spus....

Se înțelege, că francmasonii la biserică nu se duc, copiiĭ nu și i boteză, de mărturisire și cuminecătură nicĭ nu vor sĕ audă.

Insĕ orĭ-cât de multă putere și bunĕtate le-ar da ómenilor francmasoneria pe acest pămênt, în cele din urmă și ei trebue sĕ móră. Și când omul se luptă cu mórtea, atuncĭ îșĭ aduce aminte de vecĭnicul judecător, înaintea căruia va trebui în curênd sĕ dea sémă de faptele de pe pămênt, chémă preotul și vré sĕ se împace cu Dumnedeu și sĕ-i céră ertare pentru multele batjocurĭ cu carĭ i-a încărcat în viéță sfântul lui nume. Așa a făcut și Felix Faure. Ce sĕ vedĭ însĕ? In ședința de la 20 Februarie 1899 a camerei francese se scólă deputatul *socialist Dejeante* și face propunerea că lui Felix Faure sĕ nu-i facă înmormêntare bisericéscă*) și tot-odată se miră, *cum și cine a îndrăsnit se cheme preot,* ca sĕ împărtășéscă cu sfintale taine pe repausatul președinte al republicei, când acela era francmason și nu se póte sĕ fi cerut preot?

A venit apoi directorul de cabinet al fostului președinte cu numele Le Gall și a dat în diare următórea declarație:

„Afirm pe onórea mea, că între órele șépte și jumĕtate și opt, când d-l președinte al Republicei, avea încă consciența deplină și glasul lui era liber și clar, mi-s'a adresat în două rêndurĭ diferite, cerêndu-mĭ sĕ chem un preot“. *)

Vedĭ tată, că socialiștii, dupăce nu te lasă sĕ trăescĭ cum se cuvine sĕ trăéscă un creștin, apoi nicĭ în ciasul îngrozitor al morții nu te lasă sĕ morĭ împăcat cu Dumnedeul nostru, care ne-a zidit pe toți.

Tatăl. D'apoi că socialiștii ăstia, carĭ s'au furișat printre noi Românii tot cam într'acolo bat cu învĕțătura lor, ca și frații lor din țéra franțuzéscă. Ei spun, că habar n'au, ce va fi după, mórte, numai aicĭ pe pămênt sĕ se vadă sătui. Ei nu cred în cealaltă lume și sudue biserica și cele sfinte. Mâncare și beutură, bună și multă și décă se póte, lucru cât de puțin! Aiestea sunt cele ce le doresc socialiștii noștri.

Eu însĕ cu mintea mea, pe care o cred încă sănĕtósă, nu înțeleg cum vin ei sĕ vorbéscă despre desrobire, despre *libertate,* când ei nu vréu sĕ lase altuia nicĭ măcar libertatea de a muri cum crede el de cuviință. Décă e libertate, apoi sĕ fie libertate pentru toțĭ, căcĭ décă pe cei de altă părere vréu sĕ-i siléscа sĕ trăéscă și sĕ móră după poruncile lor, atuncĭ asta nu mai e libertate, ci tirănia cea mai crâncenă.

Fiul. Da tată, și apoi sĕ-țĭ mai spun ceva. In programul socialiștilor mai este un punct care se referă la copii. Când ar ajunge la putere, de ceea-ce nădăjduesc, că ne va feri Dumnedeu, copiiĭ îndată după nascere ar fi luațĭ de la sînul mamei și dușĭ la un institut anume unde s'ar îngriji de crescerea lor. Copiiĭ nu mai sunt ai părinților, după învĕțătura socialistă, ci ai statului. Statul trebue sĕ se îngrijéscă de crescerea lor ér de catechism, biblie și învĕțătură creștinéscă nicĭ pomană la școlele socialiste.

Tatăl. Asta totușĭ e prea mult. Va sĕ dică sĕ despărțĭ copilul de părințĭ, cum despărțĭ bună-óră un vițel și sĕ-l ducĭ sĕ facĭ cu el ce vréi: sĕ-l vindĭ? Sĕ-l dăi măcelarului? Sĕ n'aibă mama dreptul, care mie mi-se pare așa firesc, sĕ-șĭ îngrijéscă copilașul și sĕ i împreune mânuțele când va începe sĕ gângăvéscă, învĕțându-l a se ruga: „Dómne Dumnedeule, care ai zidit ceriul și pământul și tóte câte sunt, ține pe tata și pe mama și ne dă și nouĕ minte sĕ fim pruncĭ ascultătorĭ?“

Diceam rêndul trecut, că până ce copiiĭ noștri vor cânta cântările nóstre bisericescĭ nu-mĭ este frică, că ne vor înstrĕina poporul de legea creștinéscă, ér acuma vĕd, că ținta socialiștilor merge într'acolo, ca sĕ încépă cu copiiĭ și încă din școlă sĕ-i deprindă cu fărădelegile, cu neascultarea și cu blăstĕmățiile. Căcĭ décă nu crescĭ copilul în ascultare creștinéscă nu póte sĕ iésă din el altceva, decât un tâlhar, un hoț, un — social-democrat.

Fiul. Vei fi audit, că conducĕtorii socialiștilor internaționalĭ din Budapesta au fost învinuițĭ în dietă de către un deputat, cum că ar fi simbriașii poliției și prin urmare ai guvernului. Ei trag plată și din creițarii adunațĭ de la ómenii pe carĭ îi pórtă de nas, și capĕtă simbrie și de la guvern pentru spionagiu. Apoi ómenii de principiu, carĭ pretind a lupta pentru desrobirea celor asuprițĭ n'ar trebui sĕ lucreze așa.

Tatăl. Pe cât înțeleg eu așa dér conducĕtorii aceia fac numai gură și îșĭ laudă marfa, ca sĕ se adune lume multă și sĕ iésă pentru ei profit mare, dér cei ce ascultă de ei și le cumpĕră marfa falsificată, nicĭ un folos nu vor avé.

Fiul. Așa este. Ei îndémnă pe muncitorĭ la împotrivire față cu stăpânul (patronul) și sĕ se pună în *grevă* (adecă sĕ nu lucreze până nu le va urca léfa și reduce timpul de muncă), și nu se gândesc, că bieții ómenĭ carĭ ascultă de ei, rabdă de fóme cu familie cu tot de multe-orĭ sĕptĕmânĭ întregĭ și cele din urmă sunt silițĭ, ca sĕ nu piară de fóme, sĕ între érășĭ la lucru. Inainte de asta cu vr'o 13—14 anĭ, când socialismul era mai próspĕt în Germania și grevele în flóre, într'un singur an s'au făcut în Germania 1131 de greve, dér din acestea numai în 187 casurĭ au isbândit cu cererile lor.*) Se înțelege în Germania sunt fabricĭ multe și este câte o fabrică. cum e cea de la Essen a lui Krupp unde lucréză câte 22.000 de ómenĭ. Pe ómenii aceștia mai ușor îi poțĭ aduna și îndemna la împotrivire, pentru-că ei n'au nimica ce ar puté dice că e proprietatea lor. Ei n'au decât brațele, cu carĭ îșĭ câștigă pânea, ér fabrica și mașinile (mijlócele de producție) sunt ale stăpânului, lucrătorii aceștia carĭ n'au nimica propriu se numesc în limba socialistă: proletarĭ.

Tatăl. Asta par' că o aș mai înțelege sĕ se ridice muncitorii dela fabricĭ și sĕ céră sĕ li-se dea plată mai bună și sĕ munéscă mai puține césurĭ pe di. Dér ce înțeles are la noi socialismul unde nu sunt proletarĭ de aceia, carĭ sĕ n'aibă măcar un petec de pămênt, casă și ceva acarete pe lângă casă și vite.

Fiul. Așa e tată. La noi nu sunt proletarĭ lipsițĭ de mijlócele de producțiune și tot ce s'ar puté cere este, ca sĕ nu se facă nedreptate cu segregările și comasările, cu pădurăritul și cu alte nevoi economicé. S'ar mai puté cere votul universal, ca să aibă fie-care Român dreptul de alegĕtor, s'ar puté cere impositul pe venit, s'ar puté reclama libertatea cuvêntului și a scrierei, respectarea limbei nóstre în justiție și administrație, s'ar puté cere scăderea sarcinilor, carĭ din di în di devin mai grele. Tóte acestea însĕ le putem reclama fără sĕ ne facem socialiștĭ, internaționalĭ, revoluționarĭ, și cosmopolițĭ. Ce rost are la noi sĕ strigăm până ni-se strîmba gura contra popilor, din carĭ cei mai mulțĭ duc tot așa de mare lipsă, ca și poporenii lor? Ce rost are sĕ strigăm contra legii strĕbune, care nĭ-a fost singura mângăiere în tóte vécurile amare prin carĭ am trecut, de când am fost adușĭ pe aceste plaiurĭ de împĕratul Traian?

Tatăl. Așa e dragul meu și după părea mea afurisit și becisnic este acel Român care nu vede mai departe decât lungul nasului și sĕ bagă slugă la dârlógă pe la cei veneticĭ și se sărută cu toțĭ jidovii, asceptând de la ei ușurare, când sciut este, că tocmai neamul acesta este care a adus robie economică în tóte țĕrile.

Delaletca.

*) Propunerea a fost semnată de 70 deputațĭ. — Ad. Papillaud face în diarul „La Libre Parole“, de la 21 Februarie 1899 observația: „Cam puținĭ, dér cu tote acestea e trist, că în Franța se află 70 deputațĭ. carĭ nu vor se lase familiilor libertatea de a-șĭ îngropa morții, cum vréu ei.“

*) A se vedé „La Libre Parole“ de la 21 Febr. 1899.

*) Herder „Arbeitseinstellung“.

SCIRILE DILEI.

— 5 Aprilie v.

Sĕrbătorĭ fericite *cetitorilor, colaboratorilor, corespondenților și amicilor foiei nóstre, precum și tuturor fraților din apropiere și din depărtare.*

Ah, ce dulce-i legănarea
Mărei, și a ei șoptire.

Luna c-ru 'l poleiesce,
Valul cu argint presară.
Nimfele sburdalnic jócă
In adêncul calm de séră.

Er pe țĕrm, rĕsar căsuțe
Din întunecimea sĕrei,
E soția ce-șĭ aștéptă
Soțu 'n focu 'mbrățișărei.

Lin așterne pat de pufurĭ,
Focul arde, pâlpăiesce,
Ah! așa de dulce-i viéța
Pentru-n suflet ce iubesce.

Emil Chiffa.

„Și a înviat din morțĭ!“

Cuvintele acestea sunt cuvintele din credeu, pe care fie-care creștin îl scie și îl rostesce în fie-care di.

Am dis, că fie-care creștin rostesce credeul în fie-care di, trebuia sĕ dicem însĕ, că fie-care creștin ar fi dator sĕ-l rostéscă în fie-care di. pentru-că distracțiunile și plăcerile și lăcomia și alergarea după interese materiale pe mulțĭ creștinĭ îi țin atât de strînșĭ în laturile lumescĭ, încât uită de datoria lor creștinéscă séu, cum ar dice póte ei, nu le mai rĕmâne timp și pentru mărturisirea credinței. Alții éră, cu totul sĕlbătăcițĭ în sufletul lor, nu-l rostesc, deși părinții i-au învĕțat, când erau copii, dér mai târdiu umblând la școlĭ înalte șĭ-au umplut capul de „sciință“ și inima de fudulie, încât n'a rĕmas loc și pentru *credință.*

Și învierea lui Christos este o minune, mai mare decât tóte minunile, un lucru, pe care mintea nóstră mărginită nu-l póte cuprinde, dér trebue sĕ-l crédă.

Décă nu credem învierea lui Christos, care este temeiul legii creștinescĭ, atuncĭ tótă credința creștinéscă este deșértă, cum dice marele Apostol al neamurilor în epist. sa I. către Corintenĭ (15, 12—22):

„Er décă Christos se predică, că s'a sculat din morțĭ, cum dic unii dintre voi, că nu este învierea morților? Er de nu este învierea morților, atuncia nicĭ Christos nu a înviat. Er décă nu a înviat Christos, atuncia *predicarea nóstră este deșértă și credința vóstră este deșértă*“.

Dușmanii legii creștinescĭ au iscodit multe pretexte, ca sĕ combată învierea. Așa ei spun între altele: 1) Că Isus nicĭ n'a murit, ci a fost mort numai la aparență. 2) Că ucenicii lui au fost nisce înșelătorĭ, carĭ au furat trupul lui Isus. 3) Că sfintele mironosițe au fost nisce înșelătóre, carĭ au iscodit învierea. 4) Că ucenicii au fost de bună credință, dér fantasia lor aprinsă a iscodit învierea, și că legea creștinéscă ar fi întemeiată pe aiurările unei fantasii bolnave.

Tóte aceste pretexte au fost sdrobite de adevĕrul istoric, mai strălucit decât lumina sórelui.

Mântuitorul însușĭ a spus înainte, că va învia, și cuvintele lui erau sĕ fie dovada cea mai puternică a trimiterei sale dumnedeescĭ: „Stricațĭ acest templu și în trei dile îl voiŭ ridica“ (Io. 2·19). Jidovii n'au putut uita aceste cuvinte și pe temeiul lor au ridicat pîră în potriva lui Isus înaintea *sinedriului.* (Venind doi martorĭ mincinoșĭ au dis: Acesta a dis: Pot sĕ stric templul lui Dumnedeu și în trei dile sĕ-l ridic. Mat. 26.61) și înaintea lui *Pilat.* (Tu care surpĭ templul și în trei dile îl zidescĭ, mântuiesce-te însu-țĭ! Mat. 27.40). Și în alte multe locurĭ ale evangeliilor se găsesc pasage unde însu-șĭ Mântuitorul a predis învierea sa: „Er după-ce voiŭ învia, voiŭ merge mai 'nainte de voi în Galilea“. Marcu 14.28 și altele.

Ucenicii lui Christos audind prorociile despre înviere, nu se gândiau la o înviere a trupului, și de aceea însu șĭ Petru i-a rĕspuns când vorbia de învierea sa, certându-l: „Indură-te de tine Dómne! sĕ nu ți-se întêmple acésta“. (Mat. 16.22).

„Și totușĭ femeile carĭ s'au dus la mormênt și au găsit mormêntul gol, ér Isus, li-s'a arătat, au strigat: „Christos a înviat!“ Așa au strigat ucenicii, carĭ l'au vĕdut după înviere, au umblat cu dênsul, au mâncat și beut împreună, și după ce timp îndelungat se îndoiseră au credut în puterea lui dumnedeéscă, punêndu-șĭ degetele în rănile mânilor lui și mâna în

Escursiunî la Roma. In numěrul trecut de Dumineca am adus scirea, că 170 de escursioniştî Românî au trecut pe la Braşov, ducêndu-se la Roma. Acuma putem raporta, că acei escursioniştî au sosit acolo Marţî diminéţa şi au fost primiţî cu marî ovaţiunî de cătră fraţii Italienî. La alt loc raportăm despre deschiderea congresului latin, la care a ţinut o cuvêntare învěţatul profesor Grigorie Tocilescu. Joi s'a dat un prânḑ la palatul regal în onórea congresiştilor şi un alt prânḑ la primărie. La prânḑul de la palat a fost învitat din partea Românilor d. *Cesianu*, ér la primărie au fost toţî Românii în corpore. — La representaţia de gală s'au făcut marî ovaţiî Românilor, carî au cântat, declamat şi jucat cântece, poesii şi dansurî naţionale.

Un alt grup de escursioniştî va pleca la Roma din *Blaşiŭ* a treia ḑi de Pascî. Aranjator d. redactor A. C. *Domşa*. La acéstă escursiune vor participa vr'o 50 persóne.

Mórtea unui vrednic profesor. Ioan *Popea* profesor pensionar al gimnasiului din Braşov şi frate al P. S. Sale episcopului din Caransebeş, a repausat în ḑiua de 1 Aprilie st. n. în etate de 64 anî, şi a fost înmormêntat în ḑiua de 3 Aprilie în cimiteriul din Gróverî. — Repausatul a fost timp de 35 anî profesor la gimnasiul român gr. or. din Braşov şi se bucura de iubirea tuturor celor ce-l cunosceau, fiind om blând, pacînic şi fórte activ. Fie-i ţěrina uşóră!

Iubileul primarului Hiemesch. Anul acesta se împlinesc 25 de anî de când actualul primar al oraşului Braşov d. Fr. *Hiemesch* a întrat în serviciul comunei. După cum auḑim, s'a luat iniţiativa de a se esprima vrednicului primar recunoscinţa pentru activitatea sa de un sfert de secol. — D-l primar bucurându-se de popularitate în tóte straturile populaţiunei Braşovene, la serbările ce se vor aranja se vor alătura de sigur toţî cetăţenii fără deosebire de naţionalitate.

Inaugurarea statuei lui C. A. Rosetti. Joi diminéţa s'au întrunit la Camera de comerciŭ din Bucurescî membrii comitetului pentru ridicarea statuei lui C. A. Rosetti la intersecţia bulevardului Carol cu strada Teiler. Comitetul a hotărît, ca din partea comercianţilor sě se depuie o corónă pe monument, în ḑiua inaugurărei. S'a format apoi programa serbărei. Vor asista, pe lângă guvern, membrii corpului diplomatic, preşedinţii corpurilor legiuitóre, comercianţii etc. Inaugurarea trebuia sě se facă în ḑiua de 8 Aprilie aniversarea morţei lui C. A. Rosetti, dér pentru-că în ḑiua acésta cad Paştile şi multă lume lipsesce din capitală, inaugurarea monumentului s'a hotărît sě se facă în ḑiua de 13 Aprilie (Dumineca Tomei.)

In loc de cunună pe sicriul regretatului Ioan Popea au întrat pentru masa studenţilor român din Braşov: de la nepoţii *Lucia şi Lucian V. Bologa 10 cor.* (la „Fundaţ. V. Bologa"), de la d-l *Ioan Aron* directorul şcólei de fete române din Braşov şi din partea familiei d-sale, ca fin în memoria iubitului lor naş Ioan Popea: *8 cor., d-l Nic. şi Elena Dima 20 cor. Teodor Ciurcu*, şef de serviciŭ la Banca naţională, Bucurescî, *20 coróne*. Priméscă pioşii donatorî cele mai călduróse mulţămite. — *Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române.*

Pentru masa studenţilor românî din Braşov au mai întrat: întru amintirea regretatului lor unchiŭ *C. G. Ioanides*, de la *Zoe şi George T. Stănescu, A. I. Safrano Elena şi Nicolae Dima*: **100 coróne**; de la d-l *Dumitru Banciu* farmacist Sĕlişte *10 cor.*, de la *„Crişana"* institut de credit Brad *20 cor.* de la *„Olteana"* cassă de economii în Viştea de jos *40 cor.* Priméscă marinimoşii donatorî cele mai căldurose mulţămite. — *Direcţ. şcol. medii gr. or. române.*

Arestare de oficerî în Belgrad. Locotenentul colonel *Ilici*, fostul comandant al reg. 6 de infanterie al cărui proprietar este Regele Carol al Românei, a fost arestat în urma ordinului regelui Alexandru, după-ce i-s'a ridicat comanda. De asemenea au fost arestaţî alţî 6 ofiţerî din acelaşî regiment. Insuşî regele conduce instrucţia afacerei. In Belgrad domnesce o mare fierbere.

Ciobanî românî în America. Mai multe case din America au trimis representanţî în România, carî sě angajeze un óre-care numěr de ciobanî românî. Brânzeturile românescî se bucură de o frumósă reputaţie pe pieţele americane, şi acésta a determinat pe americanî sě impórte ciobanî românî, de la carî sě înveţe minunatul lor meşteşug în fabricarea brânzeturilor.

Alegere de notar în Creaca. In ḑiua de 4 Aprilie s'a făcut alegerea de notar în Creaca (nu departe de Jibou, Sĕlagiŭ), cărui notariat îi aparţin 5 comune curat românescî. Au fost 6 candidaţi: un Român, doi Ungurî şi trei Jidovî. In privinţa acestei alegerî cetim în „Tribuna" următórele:

Protopretorul d-l Péchy Imre cu o imparţialitate vrednică de recunoscinţă a candidat în primul loc pe cel mai bine cualificat, pe d-l Gerasim *Dobocanu*, un vrednic tîněr român originar din Creaca, fost adjunct de notar în Jibou, pe lângă care s'au grupat nu numai toţî Românii bunî din cerc şi din Jibou, dér şi proprietarii ungurî, *alegêndu-l cu aclamaţiune*, ceea-ce a făcut o fórte bună impresie asupra tuturor. Cu atât mai rea impresie a făcut împrejurarea, că *Opriş Laczi* notar pensionat în Balan, fecior de popă român avênd şi dênsul un ginere preot român nu s'a sfiit a corteşi pe lângă evreul *Kepes*, cutrierând cu el mai de multe-orî comunele şi publice corteşind printre bieţii ţěranî Românî pe lângă evreu, încărcându-l cu tot felul de laude, şi lucrând împreună cu evreii şi evreicele în contra d-lui Dobocanu şi în contra părerii unanime a inteligenţei române şi maghiare din acel notariat. D-l Corteş evreiesc nu s'a sfiit sě producă ne mai pomenita situaţie, ca până şi inteligenţa maghiară sě se simţéscă indemnată a deştepta pe bieţii ţěranî românî aduşî în perplexitate prin un Român rětăcit ca Opriş Laczi, care deşi nu e din acel cerc şi n'a avut ce căuta acolo, totuşî a cutezat sě vină cu semiticul sěu client şi sě-î corteşéscă încă şi la actul alegerii. Fiind-că despre tóte aceste nu vi-s'a relatat nimic, am aflat de bine a vi-le comunica, pentru-ca sě se scie." — *Censor*,

Un sfat. Ni-se scrie de un abonat Cetind într'un numěr de Dumineca al „G. Tr." scirea întitulată: *„I-a legat mâna şi i-a luat averea"*, în care un Român se jeluesce de esploatarea neomenósă a unui medic strein, mě adresez fruntaşilor inteligenţei de prin centrele cu populaţie numěrósă românéscă, ca la alegerea de medicî cercualî, comunalî etc, sě tragă consecuenţele din aceea scire şi sě aibă în vedere la eventuale vacanţe de posturî de medicî, pe concurenţii noştri, carî cunoscênd starea poporului, de sigur vor oferi mai multe garanţii, de cât orî care altul". — *G. O.*

Pentru biblioteca fraţilor din Pittsburg (America) a mai trimis la redacţia nóstră d-l advocat Dr. Coriolan *Meseşanu* din Şimleul Silvaniei un colet postal conţinênd cărţî, broşurî, broşurele şi numere de reviste în numěr de 40. — Priméscă marinimosul donator în numele Românilor emigraţî în America cele mai sincere mulţumirî. — Numěrul total al cărţilor, broşurelor şi broşurelelor adunate la redacţia nóstră se urcă la cifra de 70. — Cei ce ar mai dori sě contribue cu ceva cărţî sě le trimită cât mai curênd, căcî îndată-ce ni-se va trimite de la societatea „Vulturul" suma necesară pentru expediţie, cărţile se vor trimite la America.

O rectificare. Am luat notă sěptěmâna acésta despre un fapt, care décă ar fi fost adevěrat, ni-ar fi umplut inima de întristare. Ḑiarul „Unirea" a publicat anume în ultimul sěu numěr, că i-s'au înapoiat esemplarele trimise pe adresa „Oficiului parochial din Apşa de sus" cu observaţia scrisă pe banda ḑiarului *„Nem tudunk oláhul"*. Reverendisimul d-n vicar al Maramureşului, Titu *Budu*, ne însciinţéză acuma, că numita comună e *rutenéscă* şi nu românéscă, ceea ce esplică tot lucrul.

Cum a înviat Blum Zelig? Jupânul Zelig Blum era cârciumar într'o comună din comitatul Bihor. Intr'una din ḑilele trecute Zelig şi-a închis ochii, după cum credea lumea, pentru tot-déuna. L'au întins pe o masă şi trei muşterii de ai lui îl priveghiau în odaia de alăturî, jucând cărţî şi bênd rachiu. De-odată numai vine Zelig, care fiind numai leşinat se trezise şi întră în odaie fără sě bage de sémă cei trei. Numai atuncî se întórseră când vědură mâna lui Zelig, că se vîră între ei sě tórne rachiu' în păhar. Ceî trei priveghiatorî s'au spăriat aşa de tare, în cât n'au putut grăi nicî un cuvênt. După ce s'au recules puţin au luat'o la sănětósa. Zelig trăiesce şi astăḑî şi tórnă mai departe rachiu în pahare şi în sticle.

Repaus dominical la farmacii. Mâne Dumineca după améḑî de la óra 1 până séra la 9 dintre farmaciile din cetate va fi deschisă numai farmacia „la Arabu" (Mohrenapotheke) a lui Iulius Hornung, Têrgul Florilor Nr. 15.

Concert. Duminecă, în 19 Aprilie musica comunală va da un concert la hotelul Europa, sub conducerea d-lui capelmaistru Max Krause. Intre altele se va esecuta uvertura din „Fliegender Holländer" de R. Wagner şi *Rhapsodia română* de *Ionescu* (orchestrată de Max Krause). Acéstă rapsodie a fost primită la premiera sa cu aplause furtunóse. — Inceputul la órele 8. Intrarea 60 banî.

Societatea *filarmonică* va ţine Lunî repetiţie generală.

Băile Eforiei vor fi închise în ḑilele de 6, 7, 8 şi 9 Aprilie st. v.

Lecţii din limba francesă dă o profesóră diplomătă de origine francesă atât din gramatică, cât şi din literatură şi conversaţiune, cu preţul fórte eftin de 1 coróna pe o óră, atât în locuinţa respectivului, cât şi acasă la D-sa. Detailii în Villa Kertsch, la camera Nr. 12.

rana de la cóstă. Ei au anunţat pretutindenî învierea lui şi nimenî dintre duşmanii lor n'a îndrăsnit a păşi înaintea lor şi a-le ḑice: „Sunteţî nisce mincinoşî!"

„Christos a înviat!" strigară şi păzitorii mormêntului, carî sdrobiţî de întêmplările ne mai věḑute şi auḑite, alérgă la Ierusalim sě vestéscă minunea. „Christos a înviat!" strigă chiar duşmanii lui contra voinţei lor. Ei peceluiră mormêntul şi puseră păzitorî, făcură în sfêrşit tot ce s'a putut, pentru-ca sě împiedece luarea trupului şi sě pótă dovedi pentru tóte timpurile şi în faţa întregului popor „deşertăciunea" credinţei în Christos şi a-l înfiera ca „înşelător", arătându-le trupul lui. Ei mărturisesc, că nu sunt în stare a dovedi ucenicilor că mint şi poruncesc — *sě tacă*. (Ce vom face ómenilor acestora? Căcî cum-că s'a făcut printr'ênşii semn vederat, este cunoscut tuturor celor ce locuesc în Ierusalim şi noi *nu putem tăgădui*. Déră ca sě nu se rěspândéscă mai mult între popor, sě-i ameninţăm aspru, ca sě nu mai vorbéscă într'acest nume nimĕrui. Şi chiămându-i li-au oprit, ca nicî-decum *sě nu mai vorbéscă, nicî sě înveţe în numele lui Isus.* Faptele Ap. 4, 16.)

Chiar şi scritorii mai noi ca Strauss (viéţa lui Isus p. 310) şi Schenkel (Caracteristica lui Isus pg. 314), carî nu recunosc învierea vorbind de hipotesa unei morţî aparente a lui Isus stau pe gândurî şi sě věd constrînşî a se închina înaintea Domnului vieţii, care a biruit mórtea. Ei ḑic:

„Un om pe jumětate mort, care sě tîrsce din mormênt, care avea trebuinţă de îngrijire şi care în cele din urmă tot trebuia sě móră, nicî decât n'ar fi putut face asupra ucenicilor impresia unui Domn al vieţii, cel care a biruit mórtea şi mormêntul". Şi apoi cine sě-i fi rostogolit piatra de pe mormênt, ca sě pótă eşi de acolo omul istovit şi aprópe mort? Décă a fost mort numai la aparenţă, atuncî când, cum, şi unde a murit? Cum de i-se perde urma pe pămênt?

„Şi adunându-se (archierii) împreună cu bětrânii şi ţinênd sfat, au dat arginţî mulţî ostaşilor, ḑicênd: Spuneţî: Ucenicii lui venind nóptea l'au furat pe când noi durmiam". (Mat. 28, 13.) Eată cum căutau Jidovii a esplica minunea. Şi esplicaţia acésta se aude până în ḑilele nóstre.

Décă păzitorii *au durmit*, cum puteau ei sě fie mărturie? Ce puteau face ucenicii desnădăjduiţî cu trupul lui Isus? De unde sě fi avut ei curagiul sě fure trupul din mormêntul pecetluit şi păzit? Cum puteau sě dórmă păzitorii, când după legile romane păzitorii carî adurmeau la postul lor, erau pedepsiţî cu mórtea? Şi décă ucenicii Domnului ar fi fost nisce şarlatanî şi înşelătorî, cum vine totuşî, că învierea Domnului este temeiul credinţei, nădejdiei şi a încrederei lor?

Eată decî cum se spulberă întréga ţesătură de minciunî, rěmânênd nerěsturnat adevěrul, ce se cuprinde în credeul nostru şi în cântarea bisericéscă, pe care toţî creştinii o cântă aḑî:

Christos a înviat din morţî!

G....

»Romana«.

Cu bucurie aducem la cunoscinţa publicului cetitor, că ḑilele aceste a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon „Romana".

Titlul broşurei este:

„Romana", dans de colónă în 5 figurî. *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă",) de *Tunarul din Dumbrău.* **Popa.** — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

A trecut deja o jumětate de secol, de când, în epoca redeşteptării nóstre naţionale, s'a compus şi înfiinţat în Braşov „Romana", unicul dans de colónă român. In iérna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anî de la fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Braşov cu ocasiunea acésta şi jubileul de 50 de anî al „Romanei". La acest jubileu vre-o 20 de părechî, damele

purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele și prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei“.

Autorul broșurei esplică „Romana“ în strînsă legătură cu musica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furișat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei“, ca orĭ și unde în ținuturile și țările locuite de Românĭ acest dans de colónă român sĕ pótă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumósei și atrăgetórei musice a „Romanei“, esplicând printre note tóte mișcările dansului după tactele musicei.

Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenĭ între noi, a fost tot-déuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) și costă numai 2 cor. 50 banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

NECROLOG. Subscrișii cu inima înfrântă de durere aducem la cunoscință încetarea din viĕță a prea iubitului nostru soț, tată, bunic, frate și cumnat **Iosif Draia**, primar și proprietar de mine în Abrudsat, întêmplată, împărtășit fiind cu sfintele taine, în 15 Aprilie a. c. la $8^1/_2$ óre séra în al 63 lea an al etății și al 41-lea al fericitei căsĕtorii. Inmormêntarea se va sĕvêrși în 18 Aprilie la 2 óre p. m. Fie-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată! Ludmilla Draia născ. Freund ca soție. Eugenia, Enea, Nicolau ca fică și fii. Maria Draia ca soră. Joan Draia ca cumnat. Olga și Mircea ca nepoțĭ.

Representații, concerte și petrecerĭ.

Elevele internatului — orfelinal întreținut de „Reuniunea femeilor române din Brașov vor arangia o serbare Literară Musicală, Duminecă, în 13 (26) Aprilie 1903 la 3 óre p. m. în sala cea mare a gimn. român din localitate cu următorul program: 1. *a*) „Credința, Iubirea, Speranța“, cor de C. Kreutzer. *b*) „Inflorițĭ o mândre văĭ“, cor de F. Mendelssohn Bartholdy. 2) *„O lecție de musică“*. piesă într'un act de Const. A. Grigoriu. 3. „Pĕrul aurit“, poesie de Lĕpădatu, declam. de Irina Dulan. 4. „Iarna pe uliță“, poesie de G. Coșbuc, declam. de Cleopatra Voina. 5. „Imn de urare“, duet de C. Porumbescu, cântat de Elena Chicomban și Florica Pop, acomp. la pian de Marióra Russu. 6. „Bunica“, poesie de Const. Negruzi, declam. de Silvia Savu. 7. „Țiganul la vînat“, anecdotă de Th. Speranță, decl. de Asinefta Pantilimon. 8. *„Clopoțelul fermecut“*, piesă teatrală în 3 tablourĭ, prelucrată după Henriette Schmidt de Nicolae Băiaș. 9. *a*) „Capela“, cor de C. Kreutzer. *b*) „Către Doina“, cor de I. Costescu.

— *Tinerimea studiósă română din Turcheș* (Săcele) aranjază o petrecere în Turcheș în 7 (20) Aprilie a. c. în sala hotelului „Pomul verde“. Inceputul la 7 óre séra. Prețul de intrare: Locul I. 1.20 cor., locul II. 90 fil., locul III. 60 fil. Profitul e destinat spre scopurĭ de binefacere. Contribuirile peste taxă se primesc cu mulțumire și se vor publica prin diare.

Programul: 1. „Seara“, de F. Abt, chor. 2. „Peneș Curcanul“, de V. Alexandri, declamație. 3. a) „Horă“, de T. Gheorghescu, chor. b) „La o rândunică“, de *** chor. 4. „Ițig gândesce“, de Th. Speranță, declamațiune. 5. „Vivandiera“, de Flechtenmacher-Dima, chor. 6. „Suvenir de Mehadia“, de *** solo de vióră. 7. Teatru, „Idil la țĕră“, comedie în un act, localis. de Maria Baiulescu. După representație urmézá dans.

— *Tinerimea română din Rĕșnov* invită la petrecerea colegială împreunată cu dans ce se va arangia Lunĭ în 7 (20) Aprilie 1903, (a doua di de Pascĭ) în sala hotelului mare „Zur Rosenauer Burg“. Inceputul la $7^1/_2$ óre séra. Prețul întrărei: de persónă 80 banĭ, de familie (3 persóne) 1 cor, 60 banĭ. In pausă se va juca „Călușerul“ și „Bătuta“.

Simțul de păstrare.

Chipul cum întrebuințăm baniĭ, este un semn vĕdit al simțuluĭ nostru practic, ba chiar și al vieții nóstre morale și intelectuale.

In adevĕr, multe însușirĭ frumóse ale firei omenescĭ: generositatea, marinimia, compătimirea, mila și alte asemenĭ însușirĭ, carĭ ridică pe om din starea de dobitocie, tóte se manifestă atât de luminos prin întrebuințarea corectă a banilor. De altă parte, sgârcenia, lăcomia și tóte scăderile murdare ale egoismuluĭ, îșĭ dau pe față arama prin felul de adunare a banilor.

Lucrul e vrednic, prin urmare, de tótă luarea nóstră aminte și e de însemnat, că din cele mai vechĭ timpurĭ, nu numai ómenĭ de rĕnd, ci până și filosofiĭ încă s'au interesat de modul și chipul întrebuințăriĭ cinstite a paralelor.

Vom împărți tema nóstră în două, vorbind întâiu despre *simțul de păstrare* și mai târdiu despre patima *sgârceniei*.

„Nu deviĭ bogat decât prin baniĭ ce-i pui la o parte și-i întrebuințezĭ pentru lucrurĭ trebuinciόse“ — dicea un învĕțat filosof din vechime.

E de lipsă și cuminte lucru sĕ facĭ economie, sĕ „adunĭ părăluțe albe pentru dile negre“, căcĭ proverbul, care dice: „Când sĕrăcia întră pe ferestră, iubirea ese pe ușe“ — e trist, dér e adevĕrat. Economia e lucru sfânt și bărbătesc, când se face ca sĕ-țĭ păstrezĭ fericirea și neatîrnarea.

Mai ales sĕ nu cheltuescĭ, sĕ nu risipescĭ nicĭ-odată mijlócele de traiŭ. Pune în toțĭ aniĭ la o parte o sumă mică, fie cât de mică, numai sĕ o pui la o parte. Cincĭ-spre-dece banĭ depușĭ în fie-care di, ar produce după 40 de anĭ o sumă de 6500 de cor. Décă câștigĭ pe di o corónă și 50 banĭ, punênd la o parte 15 banĭ, îțĭ mai rĕmâne o corónă și 35 banĭ, cu care te poțĭ ajunge.

Cu toțiĭ suntem îndreptățițĭ a ne câștiga mijlócele de îndestulire dilnică în tóte modurile oneste, înțeleg în tóte modurile. carĭ nu jignesc interesele altora, séu nu vatĕmă bunul simț peste tot. Indestulirea și bunăstarea trupéscă este o condiție vrednică de băgarea nóstră în sémă, care ne ajută a face câte un pas și în viéța sufletéscă, pas fără de care am rĕmâné tot-déuna în starea de dobitocie.

Paralele în sine nu representă numaĭ valórea, ce ne-am obicĭnuit sĕ li-o dăm, ci representă și alte lucrurĭ de preț: îmbrăcăminte, hrană, locuință, ba și libertate, neatêrnare personală. O sumuliță pusă la o parte ne va servi tot-déuna de scut și apĕrare împotriva lipsurilor. Afară de acésta, năzuința de a păstra câte o lățcae frântă pentru dile grele, e împreunată cu anumită demnitate, cu anumit cumpĕt, iubire de ordine, înțelepciune. Fie-ce nebun póte sĕ câștige banĭ, dér nu scie sĕ-i păstreze, îi cheltuesce prost. Proverbul: „Spune-mĭ cu cine te însoțescĭ, și-țĭ voiŭ spune cine escĭ“ se póte aplica și la banĭ: „Spune-mĭ pe ce-i cheltuescĭ, și-țĭ voiŭ spune cine eștĭ“.

„Banul e făcut rotund, lesne se rostogolesce; anevoe sĕ câștigă, lesne se cheltuesce“. De aceea légă sacul până e rotund, nu când ajunge la fund, că de unde tot iei și nu mai pui, curênd sĕ isprăvesce. Ai o sută de banĭ venit?... Sĕ cheltuescĭ nouĕdecĭ și nouĕ. Sciĭ care e resultatul? — Indestulirea. Ai o sută venit și cheltuescĭ o sută și unu: Sciĭ care e resultatul? — Sĕrăcia. Diferența e numai de doi banĭ, și totușĭ resultatele sunt atât de diferite!

Cobden, un învĕțat engles, dise odinióră într'o adunare de muncitorĭ: „Lumea se împarte în două clase: în economĭ (păstrătorĭ) și risipitorĭ. Tóte casele, tóte fabricele, podurile, vasele, tóte operele marĭ, carĭ au făcut civilisare și fericirea omenimei sunt lucrul celor, carĭ au făcut economiĭ, carĭ au păstrat. Cei carĭ au risipit, au fost robiĭ celor carĭ au făcut economiĭ. Așĭ fi șarlatan (înșelător) décă așĭ promite cui-va succes prin neprevedere, nepăsare și lene. Natura și provedința au voit sĕ fie așa în tóte timpurile.“

Același sfat reiese și din vorbirea, ce a ținut'o Bright într'o altă adunare de muncitorĭ: „Nu este decât o singură cale — dise el — pentru a te menține într'o posiție, care îțĭ place, séu pentru a-țĭ îmbunătăți posiția, décă este rea: anume, diligința, cumpĕtul, *păstrarea* și onestitatea. Altă cale, pe care sĕ poțĭ scăpa dintr'o stare incomodă pentru constituția trupéscă séu spirituală, nu este, decât cea amintită, pe care te conduc virtuțile înșirate.“

Fie-care sĕ trăim și sĕ ne năzuim în cercul putințelor nóstre. Cât ne ajunge pătura, atâta sĕ ne întindem. Acéstă regulă stă în strînsă legătură cu onestitatea Căcĭ décă nu trăim onest, în cercul mijlócelor nóstre, cată neapĕrat sĕ trăim necinstit, pe socotéla altora.

Inainte de tóte nu fi risipitor.

Décă banii vin încet, nu te descuragia. Cât de lungă sĕ fie nóptea, totușĭ se face diuă. Décă încă vine norocul sĕ-țĭ zîmbéscă, nu fi risipitor ci gândesce-te că norocul nu ține vecĭnic. Mulțĭ s'au ruinat, fiind-că s'au lăsat sĕ fie îmbĕtațĭ de un început cu noroc, încât despre un alde Nastratin-Hogea dice-se, că și-a bătut băiatul, fiind-că *i-a succes* un lucru îndată la început.

Dér adevĕrații sĕracĭ sunt acei, carĭ au multe trebuințe; adevĕrații bogațĭ sunt acei, carĭ au puține trebuințe. De aceea nu grăbi sĕ te înavuțescĭ, nu te gândi prea mult la banĭ. Puținĭ câștigă averĭ marĭ, dér toțĭ pot câștiga cu ce sĕ trăiéscă, décă muncesc și fac economii.

Pretutindenĭ întimpinăm ambiția disgustătóre, nenaturală, de a păré „nobil“, de a impune cu esteriorul pe costul onestității și al adevĕrului; de a ne îmbrăca, de a ne purta la fel cu cei bogațĭ, deși în realitate nu avem nicĭ o para chiόră în buzunare. E „nenatural“, e împotriva firii acest obiceiu, fiind-că tóte lucrurile, tóte viețuitórele sĕ pórtă conform puterilor, ce le stau la disposiție, în urma felului lor de a fi. Numai omul face sacrilegiul de a călca acéstă lege a firei. Décă domnul Nicolae are cincĭ sute de francĭ venit la di și bietul de mine am cincĭ parale, cum, sfinții, sĕ putem cheltui pe o formă? Și óre nu este apucătură în contra firii de a mĕ îmbrăca la fel cu dênsul, de a mĕ îmbulzi alăturea cu dênsul în teatrul vieții materiale?

Dér așa suntem noi ómenii, — amăgim pe alții, ne amăgim pe noi înși-ne; ne „ținem de modă“, în loc sĕ ne îmbrăcăm simplu, dér cinstit, și sĕ ne vedem de necasurile nóstre de acasă; sĕ nu risipim.

„Când Sir Charles Napier îșĭ depuse comanda în India, a dat un manifest către oficerii armatei din India ridicând protest energic împotriva traiului gras, ce-l aveau unii oficerĭ tinerĭ, traiŭ care îi îmbrância pe povêrnișul multor îndatorirĭ necinstite. Napier accentua în acest manifest, că onestitatea trebue sĕ fie inseparabilă (sĕ nu se pótă despărți) de caracterul unui gentleman adevĕrat“. „A bea pe veresie (pe neplătite) șampanie și bere, a călări pe cai cumpĕrațĭ pe datorie, sunt apucăturĭ de șarlatanĭ, carĭ trag lumea pe sfóră, ér nu de ómenĭ gentlemanĭ“ (gentleman aduce cu ceea-ce înțelege țĕranul român sub: „domnișor“.)“ (Smiles).

De încheiare cată sĕ împrospĕtăm și câte-va proverbe referitóre la păstrare. Aceste proverbe au păstrat învĕțătura și esperiențele multor generații de ale nóstre, au trecut — asemenea celorlalte proverbe — prin tóte încercările timpului și s'au dovedit de adevĕrate, puternice și sănĕtóse.

Étă câte-va din cele multe: Cine cheltuesce peste ceea-ce câștigă, n'are în casă mămăligă. — Sĕ ne cârpim, că nu putem tot sĕ ne înoim. — Strînge mișină de cu vreme. — E anevoie când ajungĭ sĕ cumperĭ orz de la gâsce. — Banul anevoie se câștigă, lesne se cheltuesce. — Nu risipi meiul, că anevoe se adună. — Omul ințetept îșĭ cumpĕră vara sanie și iérna car. — Il apucă frigurile pungii — E grea bólă punga gólă. — Omul fără banĭ e ca pasĕrea fără aripĭ; când dă sĕ sbóre, cade jos. — Banul muncit nu se prăpădesce. — Când îțĭ ajunge paraua în mână, légă-o cu nouĕ nodurĭ. — Cine nu cruță paraua, nicĭ de galbenĭ nu i-e milă.

Étă în câte proverbe — și altele multe — glăsuesce înțelepciunea poporului „Păstrarea e fiica înțelepciunei, sora cumpĕtului și mama neatârnării.“ (Smiles.)

(*gt.*)

Literatură.

„Elemente de musica vocală“ pentru școlele poporale de *N. Stoicovicĭ*, prețul 50 fil. și *„Colecțiune de câtece și cântărĭ bisericescĭ“* de același autor, prețul 50 fil. — Editura librăriei *H. Zeidner*, Brașov.

Am cetit în Nr. 56 din „Gazeta Transilvaniei“ sub rubrica *literatură*, că a apărut o cărticică de cântărĭ intitulată: *„Colecțiune de cântece și cântărĭ bisericescĭ“*, pentru școlele pop de d-l *N. Stoicovicĭ*, înv. în Brașov. Partea I, cântece și cântărĭ bisericescĭ într'o voce, pentru anii I, II și III de școlă.

După ce-mĭ procurasem la vreme *„Elemente de musica vocală“* pentru școla pop. tot de d-l *Stoicovicĭ*, imediat mĭ-am procurat'o și pe acésta de la numita librărie.

D-l *Stoicovicĭ* s'-a luat asupră-șĭ gréua sarcină de a ne satisface dorințelor, scoțênd de sub tipar ceea-ce ne-a lipsit până acuma pe terenul instrucțiunei. Teoria musicei numai așa se póte propune cu succes, décă și partea practică ce o însoțesce este bine alcătuită și étă, că în prefața broșurei *„Elemente de musica vocală“*, în urma promisiunei, d-l autor ne pune la disposiție și partea I practică, în care se află 42 cântece și rĕspunsurĭ scurte de la liturgie, precum și troparele sĕrbătorilor mai însemnate puse pe note.

Ca învĕțător, care am fericirea sĕ cunosc și eu întru cât-va musica și sĕ o și predau în școlă, sĕ-mĭ fie permis a declara, că m'a satisfăcut pe deplin distribuirea materialului din *„Elemente de musica vocală“*. In acéstă carte ni-se dă într'un mod concis și la înțeles elementele indispensabile din musica vocală, ce se pot folosi cu succes și în școla primară. In același timp autorul a căutat ca fie-care capitol teoretic sĕ fie ilustrat prin esemple lămurite, astfel că acest manual se póte întrebuința cu deplin succes nu numai în școlele nóstre primare, ci chiar și în unele școle mai înalte, carĭ stau în nemijlocită legătură cu școlele primare.

Incât privesce partea I din: *Colecțiune de cântece și cântărĭ bisericescĭ“* apoi merită tótă atențiunea și sprijinirea din partea cultivătorilor de musică și cu deosebi e din partea învĕțătorilor, carĭ sunt chemațĭ a propune cântările în școlele primare. Acéstă colecțiune se începe cu *rugăciunĭ* ca: „Inger, îngerelul meu“; „Dómne Tu ne-ai ajutat“; „Diua Dómne s'a sfêrșit“ etc., continuă cu *alte cântece variate*, carĭ

sunt edificătóre pentru şcolarĭ şi încheie cu unele *colinde*, carĭ sĕ usitéză prin multe locurĭ la sĕrbătorile Crăciunului; ba autorul n'a trecut cu vederea nicĭ casul, când s'ar întêmpla sĕ móră un şcolar, ca colegii luĭ sĕ-şĭ pótă lua ultimul adio, printr'un cântec potrivit.

Fiind ambele manuale cu multă îngrijire lucrate şi potrivite după gradul de desvoltare al elevilor, ele pot fi folosite în şcólele primare cu deplin succes. Recomand decĭ cu tótă căldura aceste cărticele colegilor învĕţătorĭ spre întrebuinţare şi întroducere în şcólele nóstre primare.

Un învĕţător.

ECONOMIA.

Ingrijirea altoilor în anul dintâiu.

Îngrijirea altoilor în anul dintâiu, reclamă mai multe felurĭ de lucrărĭ, pe carĭ însĕ le-am puté resuma în următórele mai esenţiale.

1) Lângă pădureţiĭ ce au fost altoiţĭ în primăvara anului curent, îndată-ce mlădiţa nobilă are o lungime de 15—20 cm., împlântăm nisce beţigaşe mai gróse, de carĭ apoi legăm mlădiţa cea nobilă spre a-i da o direcţiune óblă în crescere.

2) O altă lucrare importantă este *desfacerea legăturilor* dela altoi, cu deosebire acolo, unde acestea sunt de bumbac, lână séu bast. Acestea trebue desfăcute tot atuncĭ, când mlădiţa nobilă a ajuns lungimea de 15—20 cm.

Legăturile de hârtie séu pânză ciruită nu trebue desfăcute, pentru-că pe acelea însuşĭ pomişorul, prin îngroşarea lui, le va rupe.

Negligând séu amânând desfacerea legăturilor, acestea vor împiedeca îngroşarea şi desvoltarea pomişorului şi acesta apoi prin locul acela unde, aşa dicênd, a fost suguşat, mai târdiu fórte uşor se póte frânge.

La pădureţiĭ oculaţĭ din vara, respective tómna anului trecut, legăturile au trebuit desfăcute deja atuncĭ la 4 sĕptĕmânĭ după oculare.

In ţinuturile cu o climă mai rece, acele trebuesc din nou legate, însĕ acum nu aşa strîns, lăsându-le până în primăvară, când apoi trebue depărtate.

3) Intre lucrările de primăvară în şcóla de altoit, de mare însemnătate este *scurtarea pădureţilor* oculaţĭ, séu cum li-se mai dice oculanţilor.

Primăvara de timpuriu încă prin luna Martie séu începutul lui Aprilie, pădureţiĭ oculaţĭ în vara respective tómna anului trecut, sĕ reteză până la 10—15 cm. de-asupra ochiului nobil. De pe ciompul rĕmas, muguriĭ şi mlădiţele pădureţe sĕ curăţă, ca astfel tot sucul nutritor sĕ se concentreze în ochiul cel nobil.

Sĕ vedem acum la ce ne servesce ciompul rĕmas.

Scim, că din ochiul cel nobil îndată-ce începe circularea sucului, cresce o mlădiţă din care se forméză pomul cel nobil. Mlădiţa acésta mai tot-déuna cresce în direcţiune strîmbă. Ca sĕ împedecăm acésta, îndată-ce mlădiţa a ajuns o lungime de 15—20 cm., o legăm cu bast, bumbac, etc. de ciompul rĕmas, silindu-o în chipul acesta a cresce în direcţiune óblă.

După-ce mlădiţa cea nobilă s'a întărit de póte sta şi singură, ciompul rĕmas îl tăiem nemijlocit de asupra mlădiţei, ér suprafaţa tăieturei, care trebue sĕ fie cât de netedă, o ungem cu céră de altoit.

A amâna îndepărtarea ciompului pe mai târdiu de luna Iulie, nu e permis, pentru-că în casul acesta rana rĕmasă nu se va puté, respective pană în iernă nu va avé timp de a se vindeca, şi pomul căpĕtând cangrenă, se va prăpădi.

La acest loc ţiu sĕ amintesc şi împrejurarea aceea, că ochiurile séu oculanţiĭ, carĭ nu au reuşit, primăvara se pot din nou altoi prin copulare, altoirea în piciorul caprei, prin altoirea în cóje ş. a.

4) Décă prin orĭ-care din metódele de altoire cunoscute, am dobândit mai multe mlădiţe nobile, noi vom lăsa numai una, şi anume pe cea mai frumósă şi mai puternică, ér pe celelalte le îndepărtăm. Indepărtarea mlădiţelor nobile de prisos o vom face însĕ în anul al doilea, ér décă am observa, că ele prin crescerea lor ar împiedeca în desvoltare pe cea alésă, le scurtăm până în 10—15 cm., şi apoi în anul al doilea le depărtăm total.

5) Mlădiţele pădureţe trebue îndepărtate de pe pomişor, îndată ce mlădiţa nobilă are o lungime de 5—6 cm; ér décă nu ar fi destul de desvoltată şi mlădiţele pădureţe prea lungĭ, atuncĭ pe acestea din urmă le scurtăm până în 5—6 cm.

A. Boldor.

Holera pasĕrilor.

Poveţe populare pentru preîntîmpinarea şi stingerea holerei păsĕrilor.

(Fine).

Precum am arĕtat mai sus, causele acestei bóle, credem că fie-care îşĭ póte închipui mĕsurile ce trebue păzite ca sĕ-şĭ pótă apĕra pasĕrile de molipsire, pe cât e cu putinţă; totuşĭ aceste mĕsurĭ sunt:

1) Pasĕrile sĕ se ţină tot-déuna închise într'un loc într'adins, într'o anume curte (ţarc) împrejmuită cu scândurĭ séu cu ostreţe şi, décă se póte chiar acoperite. Su nu fie lăsate slobode pe strade séu a colinda prin grădinile şi curţile vecinilor.

2) Coteţele pasĕrilor, sĕ se ţină tot-déuna în stare de curăţenie, scoţĕndu-se gunoiul cât se póte mai des, cel puţin de 2-orĭ pe sĕptĕmână. Ar fi neapĕrat trebuincios, ca aceste coteţe sĕ fie de zid tencuite cu var séu ciment, orĭ de scândurĭ căptuşite cu tinichea, avĕnd de desubt grătar şi cutie, spre a puté scóte gunoiul cu înlesnire, a se spăla şi spoi cu uşurinţă. — Coteţele de pămĕnt în carĭ zace găinaţul şi alte murdării, cu decimile de anĭ, trebuesc cu totul părăsite, astupate şi chiar arse. — Ar fi asemenea de mare folos, sĕ aibă fie-care mai multe coteţe şi, décă se póte, chiar mai multe ţarcurĭ spre a nu mai grămădi prea multe pasĕrĭ la un loc.

3) Sghiaburile de lemn séu de piétră, covĕţelele, străchinele, tinichelele şi tóte vasele din carĭ se adapă pasĕrile, trebuesc ţinute în cea mai mare curăţenie, şi apa de beut premenită cât de des spre a fi próspĕtă, ér nu clocită de căldură şi fel de fel de murdării. Sghiaburile de lemn e bine sĕ fie căptuşite cu tinichea, ca sĕ se pótă spăla cu uşurinţă. Aceste vase sĕ se ţie tot-déuna în locurĭ adăpostite, la umbră, ér nu în vilegul sórelui, în bătaia vêntului şi a prafului.

4) Pasĕrile strĕine, cumpĕrate séu căpĕtate, sĕ nu se amestece nicĭ odată numai decât în coteţul pasĕrilor curţii, ci, décă le tăiem repede, atuncĭ sĕ le ţinem deosebit, cel puţin, 5—6 dile mai 'nainte de a-le pune în coteţ cu celelalte, încredinţându-ne astfel, că ele nu sunt bolnave, orĭ molipsite.

5) Când se află, că prin vecinĭ a dat mórtea în pasĕrĭ, fie-care sĕ se feréscă a intra în curţile molipsite, oprind adunarea copiilor în acele curţĭ, spre a nu-şĭ molipsi hainele şi rĕspândi molima pe la curţile lor. Chiar cânii şi pisicile din acele curţĭ, sĕ fie priveghiate a nu întra pe la vecinĭ.

6) Décă vre-o pasĕre cade bolnavă, trebuie repede tăiată în pripă, séu sĕ se îngrópe adênc. E bine sĕ se taie chiar tóte păsĕrile din acea curte spre a nu se da prilej de întinderea bólei şi în curţile vecinilor. Indată însĕ, pasĕrile bănuite ca bolnave trebue deosebite de cele sănĕtóse, în grupe cât se póte mai micĭ, după mijlócele fie-cărui, spre a le păzi cât e cu putinţă, de a nu se molipsi tóte.

7) Pasĕrile mórte sĕ nu se spândure, precum e obiceiul, de gardurĭ, de ulucĭ séu de copacĭ, dând prilegiu de putrediciune, de molipsire neapĕrată pentru tóte pasĕrile curţii, cât şi a celor sburătóre.

Stârvurile lor, ca şi pămêntul mânjit de sânge, de bale, de găinaţ, sĕ se radă bine, îngropându-se numai decât la adâncimea de un metru şi în locurĭ mai ferite, spre a nu fi desgropate de cânĭ séu scormonite de porcĭ ér pămêntul d'asupra se va bate bine. Tóte gunóiele din curţĭ şi din ţarcurĭ, din coteţe, fulgĭ, pene găinaţ, se vor curăţi, cu îngrijire, dându-li-se foc, orĭ îngropându-se.

8) Coteţele unde numai s'au ivit séu unde au zăcut pasĕrile, cele de pămênt se vor dărîma acoperindu-se cu pămênt sănĕtos, bine bătut, ér lemnele lor, cocenii, paiele, gunoiul, se vor arde, celor de zid séu cimentate, li-se vor curăţi bine pereţii, pardoséla şi apoi se vor spoi cu var; cele de lemn, magaziile, sghiaburile, coşurile, ciururile pentru clocit şi tóte obiectele ce slujesc pasĕrilor; se vor râcăi, se vor rade şi apoi se vor spăla cu apă fierbinte cu leşie de mai multe-orĭ, séu cu o soluţie de acid fenic în proporţie de 4 parţi, pentru 100 părţĭ de apă, orĭ cu o diluţiune de acid sulfuric 5 părţĭ la 100 părţĭ de apă, séu de sublimat corosiv 1 gram, la 1 litru de apă. Aceste spălăturĭ se vor face după împrejurărĭ şi după sfatul veterinarilor séu ómenilor pricepuţĭ, cu băgarea de sémă ce se cere la întrebuinţarea acestei din urmă spălăturĭ (otrăvitóre.)

Cu apă fierbinte şi cu soluţiunile arătate mai sus, este de cel mai mare folos a se uda din belşug şi cât mai adênc pămêntul din ţarcurĭ, din curţĭ, din coşare şi magazii şi pretutindenĭ pe unde au stat şi au umblat pasĕrile bolnave şi cele bănuite.

Prăjinile, scările, arborii séu pomii pe carĭ dorm pasĕrile, sĕ se cureţe bine de tóte murdăriile, spălându-se ramurile arborilor cu acid fenic séu sublimat corosiv (ca mai sus), séu şi mai bine sĕ se ardă.

Mai 'nainte de a sfêrşi, rugăm pe toţĭ cetitorii noştri — carĭ se îndeletnicesc cu crescerea séu ţinerea a orĭ-cât de puţine pasĕrĭ, — ca dându-şĭ ostenéla a ceti aceste scurte poveţe, sĕ nu le nesocotéscă, ci sĕ caute a le îndeplini, décă nu în total, barem în parte, cu credinţă că numai astfel se va pune o stavilă secerătórei bóle a pasĕrilor, „Holera“, care bântuie cu furie mai tótă ţéra, producênd pagube de neînchipuit.

POVEŢE.

Un desinfectant bun pentru odaia bolnavilor. Intr'o ólă cu un litru de apă fierbinte, turnăm picătură cu picătură o lingură de uleiŭ de terebentină. Se produce un admirabil miros de brad. Décă repetăm de 2—3 orĭ pe di acest procedeu, distrugem germenii bólei. Suferindii de bolĭ de piept se simt fórte bine rĕspirând acest miros.

*

Inlăturarea petelor. Petele de smólă şi păcură se pot scóte din haine în modul următor: Se cóse pata jur împrejur cu un fir alb şi se lasă sĕ se usuce. Mai târdiŭ se spală pata cu săpun obicĭnuit şi cu apă căldicică. Décă haina este veche şi pata de demult, este mai practic a-o spăla întrégă, căcĭ altfel la locul unde a fost pata, rĕmâne altă pată, care însĕ e mai curată ca restul hainii.

*

Stîrpirea mucegaiului din pivniţi. Mucegaiul şi mirosul neplăcut, al pivniţelor umede, se póte stîrpi prin „gaz de acid chlorhidric“ (vitriol) şi anume: se închid mai întâiŭ ferestrele şi se astupă bine butóiele aflătóre în pivniţă, apoi se pune în mijlocul pivniţei o tipsie séu o ólă de lut cuprindênd ½—1 kgr. (dupĭ mărimea pivniţei) sare comună (sare de bucătărie), peste care se tórnă ½—1 litru vitriol. Indată după turnarea vitriolului, eşim afară şi închidem în urmă uşa bine, nu cum-va sĕ ne înăbuşim.

In timp de 2 óre, gazul ce se înalţă din ólă séu tipsie nimicesce mucegaiul cu totul, când apoi se deschid ferestrile şi uşa pentru a eşi gazul. In diua următóre măturăm cu mătura păreţii de mucegaiŭ, asemenea şi pe jos. Acest mijloc se va aplica chiar şi când avem de a face cu odăi séu locuinţe întregĭ, carĭ ar fi stat mult timp închise şi au un miros de mucegaiŭ. Gazul chlorhidric este unul din cele mai veninóse, din care causă trebue sĕ umblăm cu mare băgare de sémă cu întrebuinţarea lui.

*

Cum se póte polei fără de aur pe lemn. Sĕ iei gălbenuş de ou şi argint viu 20 dramurĭ, ţipirig 1 dram. Sĕ le pisezĭ bine şi sĕ le amestecĭ; aşédă-le într'o sticlă şi astupă bine gura; pune ulcica în gunoiu de cal şi las'o sĕ şédă 24 de dile. In urmă cu acest amestec poţĭ polei tot ce vréi, nu numai lemnul.

Crucea Mântuitorului.

Legendă.)

In opera unui învĕţat s'a aflat notat, că crucea Mântuitorului nostru Isus Christos s'a facut dintr'un arbore fórte minunat, şi că acel arbore l'au aflat pe dealul Golgotei în timpul când după emigrarea lor îndelungată în deşert, au ocupat pămêntul promis de Iehova.

Acest arbore era cel mai mare şi mai frumos între toţĭ ceilalţĭ arborĭ, încât în tótă Iudea nu se afla altul ca el.

In mai multe rêndurĭ au voit ei a'l tăia. Intâia óră când s'a fondat Salem, altă-dată a ordonat Solomon, ca sĕ-l folosésca la edificarea frumósei biserice a Ierusalimului; mai târdiu la edificarea bisericei a doua, a pus a-l tăia, dér fiind-că în scórţa acelui arbore tóte uneltele cu carĭ voiau a-l tăia se rupeau, şi aşa vĕdênd că nu este chip a-l tăia, l'au lăsat şi i s'a dat numele de „neînvins“-

Se dice că acest arbore a fost arborele vieţei, care a înfrumseţat raiul înainte de creaţiunea omului. Apoi după ce a venit pĕcatul în lume şi a umplut tot pămêntul, ivindu-se un viscol înfiorător, grădina raiului în acest timp fiind întinată prin pĕcatul omului, a nimicit totul până şi arborele vieţii, care fiind detunat de un fulger, a cădut în adâncimea pămêntului într'un rîu. De aci înainte până la anul diluviului (potopului) arborele vieţii a fost dus de undele rîului încóce şi încolo până în cele din urmă a sosit diluviul. Diluviul

apoi tôte le-a asimilat pe pămênt, dér după ce apele au început a scădé, arborele vieţei a fost aruncat de undele diluviului pe vêrful Golgotei, unde apoi cu timpul a început a da rădăcinĭ şi în fine a cresce, până cu timpul s'a făcut mare şi frumos.

Acésta a fost sórtea acestui trunchiŭ înegrit şi bĕtrân, care din timpii cei mai vechĭ n'a fost atins de nimenĭ, până ce în fine un industriaş tînĕr făcù crucea Mânt. Isus din acest arbore minunat, necunoscêndu-i însemnătatea lui, şi l'a tăiat de tot cu aşa uşurinţă, ca cum ar fi tăiat o nuia de alun.

Se scie, că după ce a înmormêntat corpul Mântuitorului Isus, ostaşii au îngropat în pămênt pe muntele Golgotei câte-şĭ trei crucile, pe care fusese restignit Mânt. Isus împreună cu cei doi tâlharĭ şi împreună cu tôte uneltele de tortură.

Sfânta Elena aflând sfânta cruce, o parte a lăsat'o în Ierusalim în păstrarea patriarchului Macarie într'o cutie de argint, ér o parte a adus'o fiiului sĕ Constantin în Constantinopol; ér florile cele frumóse ce erau pe muntele Golgota împrejurul sfintei crucĭ, precum: trandafirĭ, crinĭ, busuioc şi alte florĭ frumóse şi fórte mirositóre, le-au pus în glastre ca sĕ se pótă păstra, unde a zidit o mănăstire numind'o Gastiria, unde s'au păstrat acele glastre cu florĭ.

Pe muntele Golgotei împrejurul crucei Mânt. Isus, după cum am ḑis mai sus, crescea busuioc, şi pe acel sfânt loc păgânii, ca sĕ facă a se şterge din ochii creştinilor amintirea lui, făcuse o capelă unde pusese statua ḑeiţei Venus; şi busuiocul crescea fórte frumos, îl smulgea în tot-déuna cu scop, ca sĕ nu mai créscă, însĕ el crescea şi mai mult şi mai frumos — aşa-dér spre amintirea acestei minunĭ se face orĭ ce sfeştanie séu sĕrbàtóre a sfintei crucĭ, numai cu busuioc.

Aşa dér un pom a fost causa stricăciunei nóstre, un lemn decĭ a trebuit sĕ fie mijlocul rescumpĕrărei nóstre, lemnul crucei.

Vorbe înţelepte.*)

Unde este multă libertate, este multă rĕtăcire.

Schiller.

Omul e liber ca pasĕrea în colivie; póte sĕ se misce între anumite limite.

Lavater.

Tot ce distruge individualitatea, este despotism, orĭ-ce nume ar purta.

Mill.

A pĕtrunde limba unui popor, însémnă a-i pĕtrunde inima.

Laube.

Cel ce nu-şĭ vede de datorie de cât fiind însciinţat, nu-i demn de stimă.

Plaut.

Câştigurile micĭ fac punga mare, căcĭ se repetă adesea, pe când câştigul mare e rar.

Bacon.

Adevĕratul virtuos îşĭ bate joc de admiraţia nemărginită şi găsesce plăcere numai în lauda aceluia despre care scie, că are şi puterea de a-l mustra.

Lessing.

Cei carĭ nu simt întunerecul, nu vor căuta nicĭ-odată lumina.

Buckle.

Nu destăinui fericirea ta unui om mai puţin fericit decât tine.

Pitagora.

*) Culese de A. C. Popovicĭ. Editura „Minerva", Bucurescĭ. 1 Leu 50 banĭ.

Nime nu-i aşa de fericit séu nefericit, după cât îşĭ închipuesce.

La Rochefoucauld.

Cugetă că eştĭ creştin,
Şi că dincolo de grópă iţĭ va pune mâna
['n piept
Cel de sus, şi vei da sémă de-ai fost strîmb
[orĭ de-ai fost drept!

Vlahuţă.

Glume.

După alfabet.

La şcólă profesorul.

— Ionescule, carĭ au fost cei dintâiŭ ómenĭ.

— Eva şi Adam, Domnule.

— Nu, prostule, Adam şi Eva, nu ţĭ-am spus, că Dumneḑeu i-a făcut după alfabet.

*

Baba în paresimi.

O mătuşe bĕtrână spovedindu-se la un duhovnic în sĕptĕmâna mare, acesta îi recomanda ca sĕ mănânce tótă sĕptĕmâna numai de 7-orĭ. La vre-o 3—4 ḑile se pomenesce duhovnicul cu dênsa că întrébă:

— Părinte, am făcut tot chipul ca sĕ mănânc de 7-orĭ, dér d'abia am putut de 4—5 orĭ mânca, ce sĕ mĕ fac?

Duhovnicul vĕḑênd, că baba l'a înţeles anapoda o făcù sĕ pricépă, că trebue sĕ mănânce de 7-orĭ tótă sĕptĕmâna, nu în fie care ḑi.

MULTE ŞI DE TÓTE.

Ospiciul pisicilor.

Asistenţa animalelor din Paris este printre instituţiunile private, una din cele mai bogate. Se află la Saint-Ouen un asil, în care pisicile sunt bine întreţinute.

Apoi în arondismentul al 11-lea se află un alt asil întreţinut de miss Mathon, o bĕtrână fórte simpatică.

Ea are misiunea de a aduna de pe străḑĭ pisicile părăsite şi de a-le găzdui la ea acasă; numerul pisicilor e tot-déuna de 30—40. Ea e numită de toţĭ „mama pisicilor."

Originea acestei maternităţĭ este fórte duiósă. „Mama pisicilor" a esercitat de tînéră profesiunea de călăreţă la circ şi acolo a făcut cunoscinţa unui îmblânḑitor de cânĭ şi pisicĭ, şi amêndoi se iubiră la nebunie. După cât va timp, au trebuit sĕ se despartă în circurĭ diferite. Dér într'o ḑi călăreţa primesce o telegramă în care i-se anunţă, că iubitul ei a pierit într'un desastru de drum de fier.

Sĕrmana s'a urcat în primul tren şi a sosit la locul desastrului unde l'a găsit mort pe el, împreună cu cele patru pisicĭ ale lui.

De atuncĭ ea a jurat că-şĭ va consacra tótă vieţa pentru pisicele părăsite.

*

Pasĕrĭ dănţuitóre.

Pasĕrĭ carĭ cântă, e ceva banal; pasĕrĭ carĭ jócă, e ceva rar.

Totuşĭ este adevĕrat. Nisce călĕtorĭ carĭ au visitat noul continent, afirmă că pasĕrile acolo pe un teren curăţit cu aripele lor de orĭ-ce buruienĭ, pietre şi praf, fac adevĕrate jocurĭ.

O pasĕre masculină, cu penele portocalii, înainteză pe spaţiul liber de la mijloc şi cu aripile întinse face o serie de mişcărĭ domóle armoniόse. Puţin câte puţin ea se aprinde, se exaltă şi în tocmai ca dervişii carĭ ameţesc, sare şi se dă peste cap, în mod cu totul extravagant.

Când obosesce se retrage, cedând locul altei pasĕrĭ, ér ea devine la rêndul ei simplă spectatóre.

POSTA REDACŢIUNEI.

V. Pocol — Letca. Mulţumim. Serbătorĭ fericite!

Domnii abonaţi, carĭ cu 1 Aprilie v. nu şi-au reînoit încă abonamentul, sĕ binevoiéscă a-l reînoi neamânat, ca sĕ nu li-se întrerupă regulata espedare a ḑiarului.

De aḑi începênd nu vom mai espeda fóia celor ce nu şi-au re'noit abonamentul.

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei".

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.